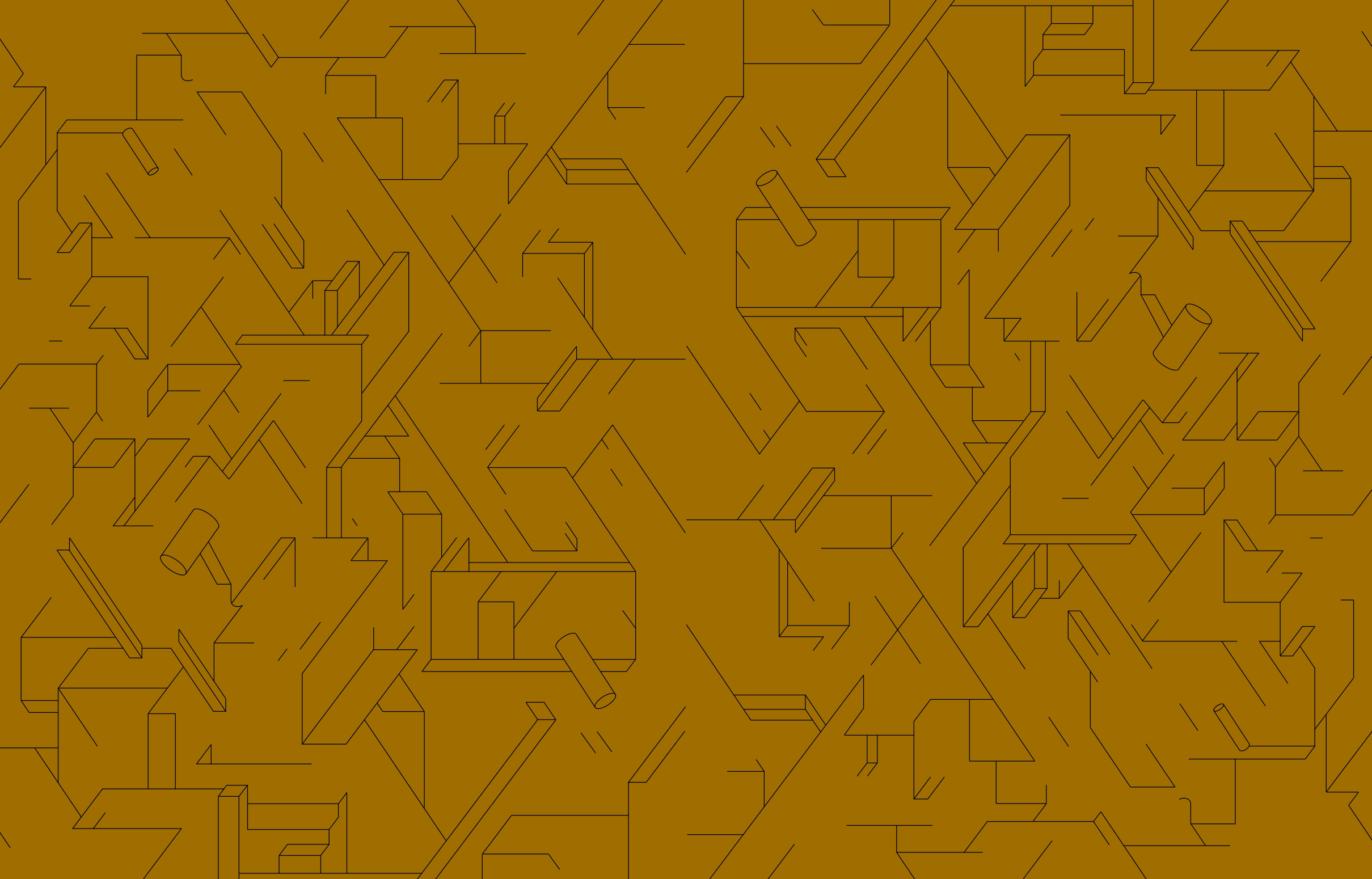

ДЕСК КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА

ВОДИЧ КРОЗ ЛАВИРИНТ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

за будуће
професионалце
у култури

— Друго допуњено издање

ДЕСК КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА
ВОДИЧ кроз *ЛАВИРИНТ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ* за будуће професионалце у култури

Издавач:
Деск Креативна Европа Србија,
Министарство културе и информисања

Адреса:
Влајковићева 3,
11000 Београд

Аутор и уредник публикације:
Ћурђијана Јовановић
самостални саветник
Сектор за савремено стваралаштво и креативне индустрије
Министарства културе и информисања Републике Србије

Текст:
Ћурђијана Јовановић

Сарадник на пројекту:
Мирјана Жарковић

Лектура и коректура:
ИП Албатрос плус, Београд

Производња издања:
Нова Искра
www.novaiskra.com

Дизајн и прелом:
Олга Вајагић

Штампа:
Стандард 2, Београд

Тираж:
1000

Београд, 2019. год.

ISBN 978-86-85033-40-7

This project has been funded with support from the European Commission.
This publication reflects the views only of the author, and the Commission
cannot be held responsible for any use which may be made of the
information contained therein.

Ова публикација је штампана на
рециклираном папиру

ДЕСК КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА

ВОДИЧ кроз ЛАВИРИНТ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

за будуће професионалце у култури

– Друго допуњено издање

Ћурђијана Јовановић

УВОД	11
РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА/ПРОГРАМА И СИСТЕМ ФУНКЦИОНИСАЊА ДРЖАВЕ	15
СВЕТ - ДРЖАВА - ПРАВИЛА	21
Основни појмови	21
Домаће законодавство	24
Међународна документа	26
СИСТЕМ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	31
Правни оквир	31
Министарство културе и информисања	33
· Надлежности и структура	33
Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама	40
· Надлежности и структура	40
Локална самоуправа	48
Домаће законодавство и међународна документа	49
УМЕСТО ЗАКЉУЧКА	53
ИЗВОДИ ИЗ ЗАКОНА	59
Закон о култури	59
Закон о буџетском систему	62
Међународни уговори	65
КОРИСНИ ЛИНКОВИ И АДРЕСАР ДРЖАВНЕ УПРАВЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	73

Реч аутора

Друго, допуњено издање Водича кроз лавиринт државне управе за будуће професионалце у култури намењено је првенствено будућим професионалцима у култури који су образовање стекли на уметничким факултетима, али и свим заинтересованим чија је намера да своје креативне потенцијале развију и остваре кроз пројекте у области културе.

Садржај водича односи се на онај сегмент реализације пројеката у култури – правни и процедурални оквир – који је подједнако значајан колико и сам концепт пројекта. Упознавање са тим оквиром посебно је важно младим професионалцима који због недовољног познавања правила функционисања система државне управе, могу направити пропусте у конципирању и реализацији пројеката.

Узимајући у обзир чињеницу да образовни систем Републике Србије ни на једном нивоу, сем у оквирима правне струке, нема едукативне програме који се односе на упознавање система државне управе, права и обавеза појединца, овај водич је настао с намером да се будућим професионалцима у култури појасне и приближе основе постојећег механизма државне управе који се односе на културу, у циљу њеног развоја и унапређења.

Водич је резултат искуства свршеног студента Факултета музичке уметности у Београду, професионалца у култури са вишегодишњим стажом како у цивилном тако и јавном сектору, а сада државног службеника државне управе.

Ћурђијана Јовановић
самостални саветник у
Сектору за савремено стваралаштво и креативне индустрије
Министарства културе и информисања Републике Србије

У времену брзих технолошких иновација и велике доступности информација, природна је жеља и потреба свакога да држи корак са савременим светским токовима. У циљу стварања нових и очувања постојећих културних садржаја на принципима одрживости и препознатљивости сопствене културе на културној мапи света, у сложеним друштвенополитичким околностима, неопходно је стално подсећање на чињенице које дају реалну слику стварности у којој живимо.

А оне изгледају овако: да живимо на Балканском полуострву евроазијског континента, у Србији, која је отпочела преговоре о чланству у Европској унији. Свој први, тзв. Сретењски Устав добила је давне, 1835. године, а последњи усвојила пре 13 година, 2006. године.

Србија је република, демократска држава свих грађана који живе на њеној територији, чија историја и достигнућа је чине саставним делом савремене цивилизације и међународне заједнице.

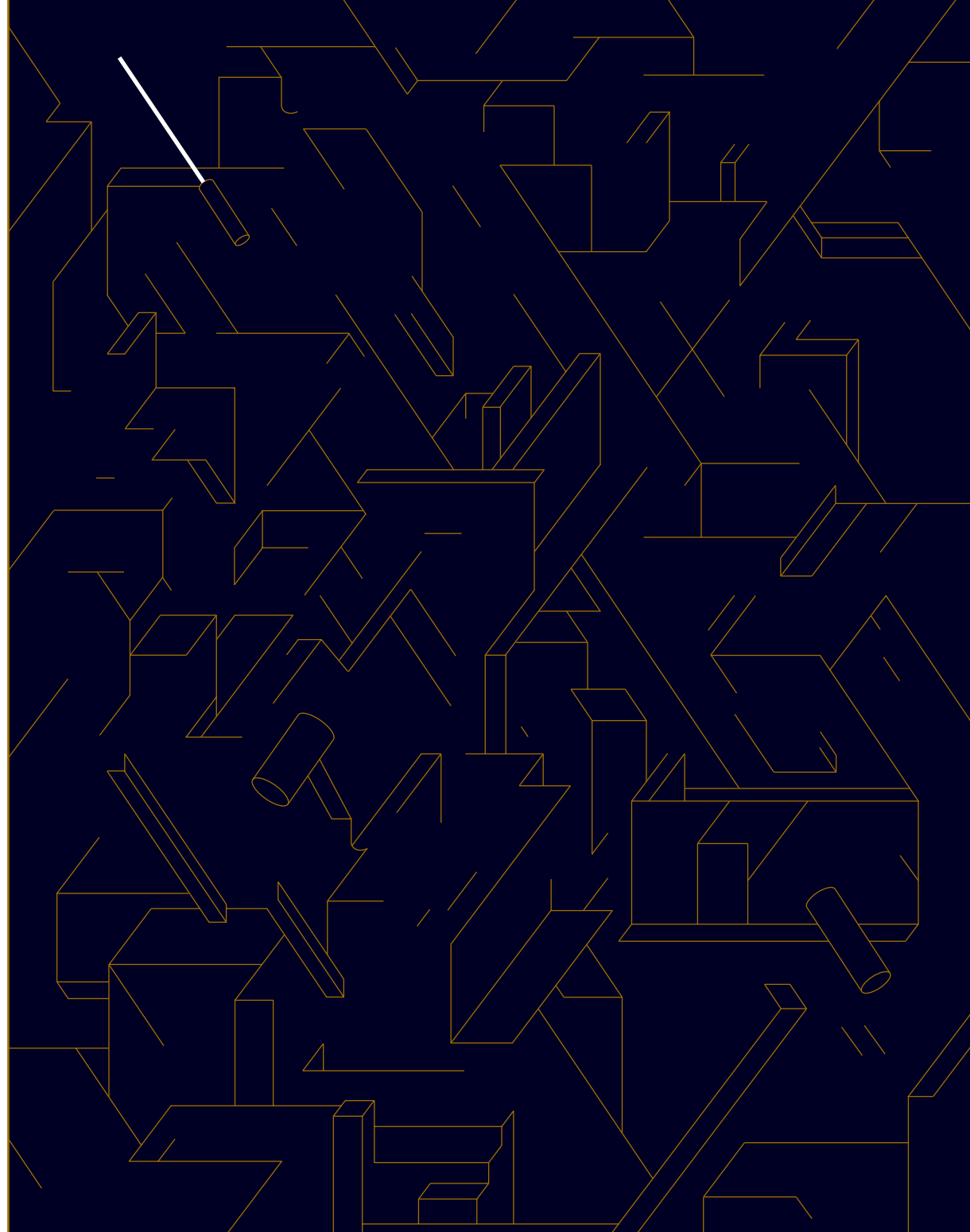
У саставу Републике Србије су две аутономне покрајине: Војводина и Косово и Метохија. Главни град је Београд. Са преко 1.600.000 становника Београд је административно, економско и културно средиште Србије.

Република Србија је административно – територијално подељена на покрајине, регионе, управне области, град Београд, градове и на општине.

Територијалну организацију Републике Србије чини тренутно: региони (Београдски регион, Регион Војводине, Регион Шумадије и западне Србије, Регион јужне и источне Србије и Регион Косово и Метохија) али и град Београд као посебна територијална јединица утврђена Уставом и законом као и управне области, градови, градске општине, општине, насеља и градска насеља.

И док усвојени закључци Савета министара Европске уније, између осталог, истичу и то „... да ће Србија у новој фази, морати посебно да обрати пажњу на владавину права... реформу јавне администрације, независност кључних институција, те медијске слободе...” у њима се даље каже и то да: „...Београд такође треба да настави да се континуирано ангажује у регионалној сарадњи и јачању односа са суседним земљама...”.

С тим у вези, важно је подсетити и на чињеницу да је 1. јануара 2014. године, Република Србија ушла у шесту и последњу годину либерализације трговине са Европском унијом, применом Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП). Овим је Србија створила уређен и природан режим трговинских односа са Европском унијом што ће допринети бољем пословном окружењу за пословање и инвестирање у Србији. У свим областима, па и култури.

РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА/ПРОГРАМА И СИСТЕМ ФУНКЦИОНИСАЊА ДРЖАВЕ

Реализација сваког пројекта/програма (не само у култури) подразумева поред креативног рађања идеје, визије, дефинисања циља, плана активности, саме реализације, мониторинга и евалуације, и **познавање, поштовање и примењивање правила (норми) у друштву/држави** (уоквирених и) дефинисаних правном струком.

Пројекат/програм мора се на време планирати, а у оквиру његовог плана и предвидети спровођење активности одређеном **динамиком**. Она неизоставно мора бити **усклађена са постојећим плановима и планираним активности заједнице** у којој се реализује.

У пракси то значи да професионалци у култури, запослени или спољни сарадници установа културе (центра за културу, музеја, библиотеке), удружења грађана и уопште у цивилном сектору, као и сви они који раде на реализацији пројеката/програма, **морају познавати и примењивати правна акта/правила саме установе** или организације (статут, правилник, план и програм рада, финансијски план), потом **локалне самоуправе** (стратегију, акциони план) као и највиша **правна акта државе** (устав, законе, подзаконска акта, стратегије, споразуме, програме и сл.).

Уколико је реч о реализацији пројеката/програма у оквиру међународне сарадње, поред поменутих, и **међународна акта** су она која морају дати неопходан правни оквир, а такође се мора водити рачуна и о томе да **приоритети спољне политике Републике Србије представљају главни путоказ**.

Подсећања ради, у највишем правном акту Републике Србије – Уставу, између осталог, у Члану 53. се каже да је: „**Свако дужан да се придржава Устава и закона...**”.

Такође, поред поменутих домаћих и међународних аката (плана активности установе културе или међународне организације на годишњем или вишегодишњем нивоу, плана културних стратегија и/или садржаја општине или града), реализацију планираних пројекта/програма је неопходно прилагодити и постојећем, правно дефинисаном, БУЏЕТСКОМ КАЛЕНДАРУ који има свака држава, па и Република Србија и он је временски граничен на период 1. јануар – 31. децембар сваке календарске године. Он се зове **Закон о буџету** и усваја се сваке године. Његово познавање умногоме користи приликом планирање активности пројекта/програма јер и токови новца, финансијских трансакција, крећу се по одређеним правилима и на основу планиране динамике.

Тако, на пример, на новац државе се не може рачунати у периоду када је буџет закључан (крај децембра – почетак јануара) или када нема овлашћеног лица да својим потписом одобри пренос средстава (рецимо период тзв. техничке владе када је престао да важи мандат једној, а није формирана нова влада, другим речима, у периоду када је бившем министру престао мандат а новом још није отпочео).

Важно је напоменути и то да при реализацији пројекта/програма поред аката који се директно односе на област културе, корисно је познавати и акта/правила из потенцијалних партнерских ресора: финансија, туризма, просвете и др, тј. Закона о буџету, туризму, образовању, дијаспори...

Знајући да је ДРЖАВА, дефинисана према неким теоретичарима као територијална заједница људи са врховном (сувереном) влашћу коју чине три елемента: ТЕРИТОРИЈА, СТАНОВНИШТВО и ВЛАСТ, треба свакако подсетити да ВЛАСТ у Републици Србији чине ДЕМОКРАТСКИ ИЗАБРАНИ ПРЕДСТАВНИЦИ ГРАЂАНА бирани на ИЗБОРИМА.

Сходно томе и ИЗБОРНИ ЦИКЛУС представља календарски оквир који може утицати на динамику реализације пројекта/програма. Зато треба истаћи да се у Републици Србији редовни парламентарни и локални избори расписују на четири године на основу Закона о избору народних посланика и Закона о локалним изборима, док се избори за председника Републике расписују на пет година а на основу Закона о избору председника Републике.

У пракси се врло често дешава, а не би требало, да постигнути договори са предходним властима око реализације неког пројекта/програма, (примера ради, Салона уметничке фотографије) не морају нужно бити поштовани од стране нове. Или пак, потписани акти врло често бивају раскинути или садржајно промењени.

Иначе, Република Србија је вертикалном поделом власти организована на три нивоа:

1. РЕПУБЛИЧКИ
2. ПОКРАЈИНСКИ (АП Војводина и Косово и Метохија)
3. ЛОКАЛНИ (градови и општине)

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ПОКРАЈИНЕ (ВОЈВОДИНА, КОСОВО И МЕТОХИЈА)

ГРАДОВИ, ОПШТИНЕ, МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

На сваком нивоу власти постоје, између осталих, и посебни **органи/ресори** намењени **култури**:

- на републичком нивоу то је **Министарство културе и информисања**
- на покрајинском – **Секретаријат за културу**
- на локалном – **Одсек/Одељење за друштвене делатности.**

Свима њима, између осталих надлежности (стварању услова за унапређење културе, њеној доступности свим грађанима, финансирање пројекта и тсл.) дата је и могућност оснивања УСТАНОВА КУЛТУРЕ на територији своје надлежности. Тако свака општина, град или покрајна у Србији могу имати свој: културни центар, музеј, архив, библиотеку, биоскоп или неку другу установу културе уколико постоје потребе а расположиви ресурси дозвољавају.

Примера ради, општина Врњачка Бања има свој Културни центар, град Сомбор има своје позориште, музеј, галерију... Аутономна покрајна Војводина својих тринаест установа које је основала (између осталих и свој Завод за заштиту споменика културе, синфонијски оркестар, музеј, архив, позориште), а Република Србија чак четрдесет установа разног профила (музеја, архива, библиотека, филхармонију, позориште и многе друге) које је основала и о којима се стара.

Свим поменутих установама управљају лица које поставља оснивач – општина, град или Република. То у пракси значи да они грађани који добију поверења својих суграђана на изборима постају власт, што им даје могућност да, између осталог, утичу и на КУЛТУРУ тамо где је спроводе! У прилици су да: предлажу мере, расподељују средства, предлажу и именују директоре установа, иницирају, подржавају или пак укидају манифестације и установе у култури.

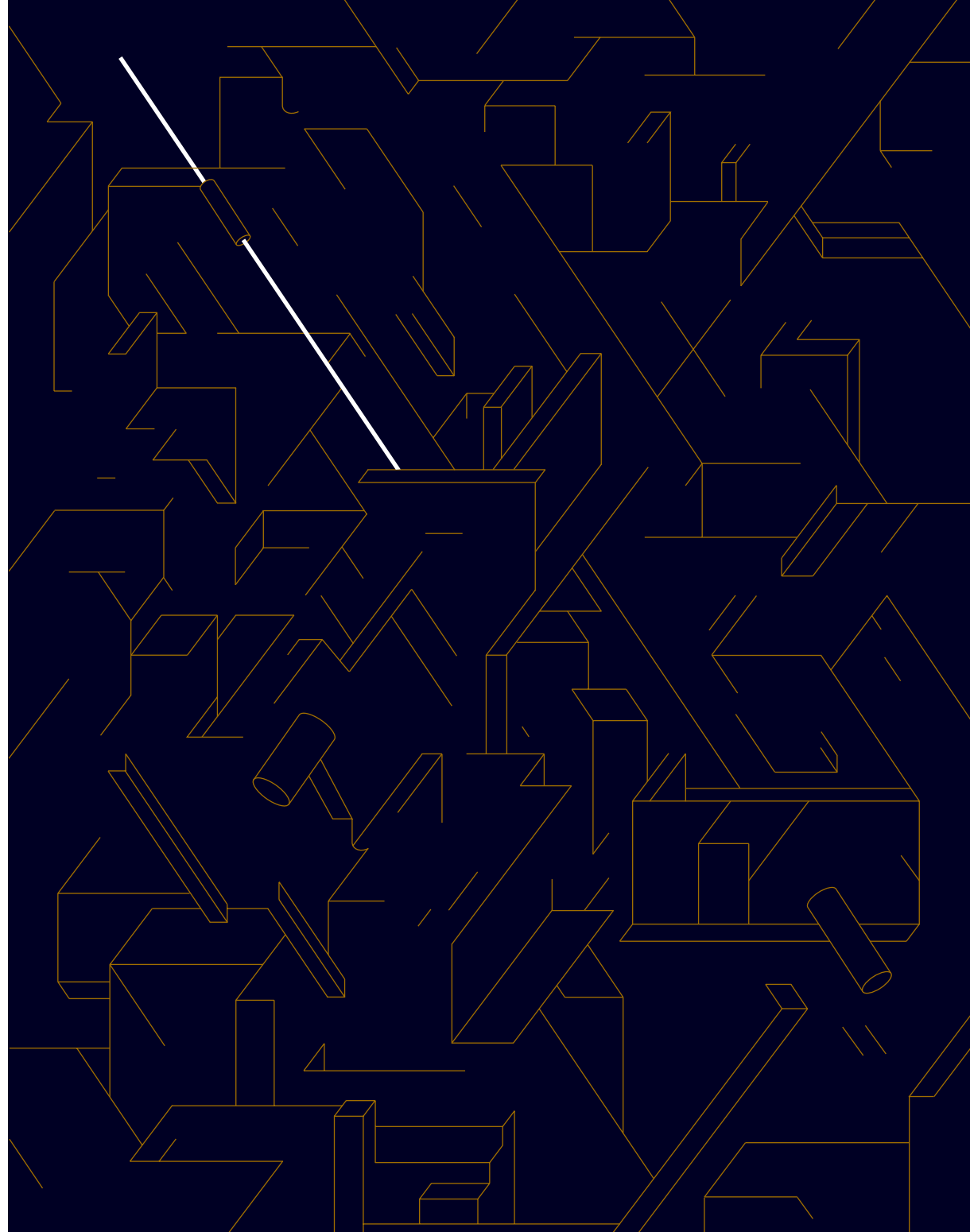
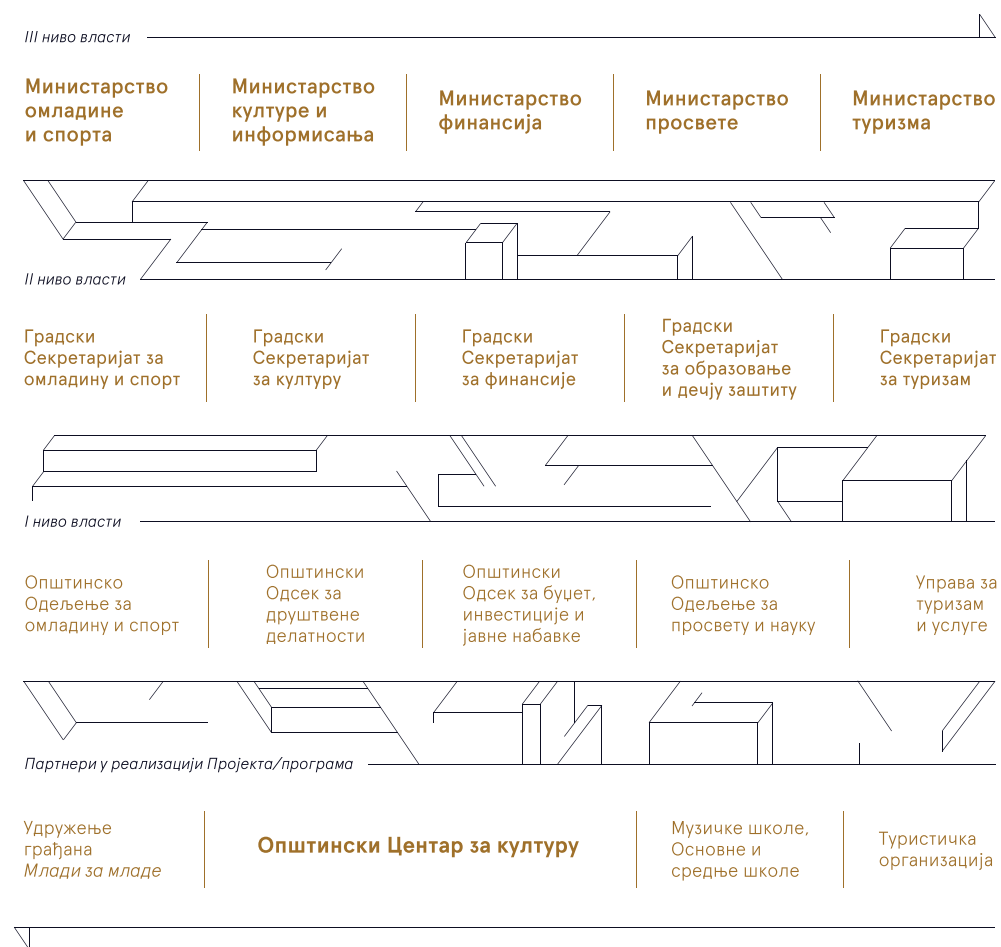
Сви они (држава, њене установе и грађани као крајњи корисници) имају обавезу да познају, поштују и примењују ПРАВИЛА/АКТА на основу којих функционишу.

И на крају овог поглавља треба закључити да **при реализацији пројеката/програма у култури, ради њеног трајнијег укључивања у заједницу, што је обично један од предуслова одрживости, треба знати ко су све потенцијални партнери у ресорима државне управе и која су њихова правила.**

Пример:

МЕЂУНАРОДНИ ОМЛАДИНСКИ ФЕСТИВАЛ САВРЕМЕНЕ КАМЕРНЕ МУЗУКЕ

Мрежа потенцијалних пожељних партнера при реализацији пројекта/програма у јавној власти - државној управи

ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

На свету тренутно постоји 236 држава. У њима живи близу седам милијарди људи. Свака држава има своја правила и свој систем управе. Државе заједно могу формирати разне организације, међу којима су **Уједињене нације** највећа.

То је универзална, међународна и међудржавна организација, основана потписивањем *Повеље Уједињених нација* у Сан Франциску 1945. године. Од првобитних 50 земаља оснивача, ова најважнија светска организација, данас броји 193 државе чланице. У историјском смислу, оне су својеврсни наследник *Друштва народа* које је постојало између два светска рата.

Због потребе да се многобројна питања разматрају на сталној (основи), формиране су и бројне специјализоване агенције и друге међународне организације, које заједно са разним другим телима чине систем Уједињених нација. Међу њима су и *Организација за образовање, науку и културу* (UNESCO) као и *Светска организација за интелектуалну својину* (WIPO).

Република Србија је чланица *Уједињених нација* од 1. новембра 2000. године. С обзиром да је Србија једна од земаља наследница бивше Југославије која је била земља оснивач Уједињених нација, може се сматрати да се кроз чланство Србије и њене активности у Уједињеним нацијама, наставља ова традиција.

Поред бројних међународних организација, нешто мања по броју чланица, али ништа мање утицајна и за Републику Србију изузетно значајна је и Европска унија са којом је Србија, 21. јануара 2014. године, одржавањем прве међувладине комисије између Србије и Европске уније, формално почела преговоре преговора о придруживању Унији. Закључно са децембром 2018. године Србија и Европска унија су отвориле: поглавље 32 о финансијском надзору, поглавље 35 о нормализацији односа Београда и Приштине, Поглавље 23 – Правосуђе и основна права, поглавље 24 – Правда, слобода и безбедност, поглавље 5 – Јавне набавке, поглавље 25 – Наука и

истраживање, поглавље 20 – Предузетништво и индустријска политика, поглавље 26 – Образовање и култура, поглавље 7 – Право интелектуалне својине, поглавље 29 – Царинска унија, поглавље 6 – Право привредних друштава, поглавље 30 – Економски односи са иностранством, поглавље 13 – рибарство, поглавље 33 – Финансијска и буџетска питања, поглавље 17 – Економска и монетарна политика, поглавље 18 – Статистика.

Република Србија је као и већина држава у обавези да потписане међународне уговоре поштује и примењује. Тако су и бројни акти Републике Србије настали ослањањем и/или усклађивањем са актима других држава или организацијама чији је она члан.

Самосталност и сувереност сваке државе даје јој право да има своја ПРАВИЛА на основу којих постоји и функционише. Као што је већ поменуто, она се у доброј мери ослањају на већ постојећа међународна, сем уколико не угрожавају интересе саме државе и њених грађана.

Област која се бави свим врстама правила је ПРАВО.

ПРАВО – *„Ius est ars boni et aequi“* – Право је вештина (уметност) доброте и једнакости (правде).

Израз *право* има више значења, али је та могућност више присутна у правној теорији и филозофији права, него у свакодневном животу. Италијански филозоф права Ђорџо дел Векио тврди да сви знају шта је право али га тешко могу дефинисати, док за правног теоретичара Ханса Келзена, право је систем норми специфичног логичног значења, специфичан принудни поредак. Неки пак, виде право као вољу владајуће класе са циљем да се одржи дати друштвени поредак.

Сва ова гледишта се свде на једно, да право регулише друштвене односе у којима може доћи до повреде општедруштвеног интереса, заједничких интереса свих чланова друштва. Ови друштвени интереси према једнима се састоје у реду, другима у миру а трећима у правди.

Право се такође дефинише и као скуп правних правила понашања (норми).

ПРАВНЕ НОРМЕ – Правне норме се могу дефинисати као правила понашања која уређују одређене односе међу људима, а која су заштићена државном принудом. Могу се схватити и као најпростији елементи права који се не могу разложити на простије правне елементе. Неки теоретичари правну норму због те особине називају атомом права. То су такође хетерономна правила, тј. обавезују без обзира на лични став онога коме су упућена о њиховој ваљаности и исправности.

ПРАВНА АКТА – Правни акт представља скуп правних норми који се налази у одговарајућој форми, и који уређује неку правну ситуацију између правних субјеката. Правни акт се користи као средство стварања и примене права. То су писани језички

облици и текстови који у себи садрже правне норме, али се такође односи и на људске радње које имају правна дејства.

Надлежност за доношење и измену правног акта подразумева овлашћење и обавезу за њихово доношење и мењање. Имају их:

- Државни органи
- Недржавни субјекти

Од посебног значаја је подела правних аката и на:

1. Опште правне акте
2. Појединачне правне акте

Општи правни акт садржи општу правну норму из које произилазе појединачни правни акти, односно појединачне правне норме. Ту спадају Устав (највиши правни акт једне земље), закони и подзаконски акти.

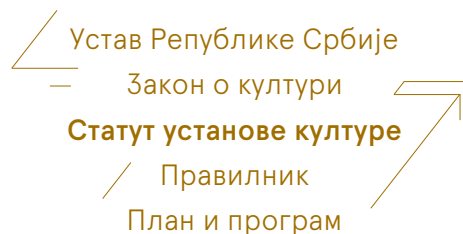
Појединачни правни акт садржи појединачну правну норму. То су углавном писани текстови или усмени искази који у себи садрже индивидуалне правне норме (одлуке, решења, уговори).

Важење правних аката се одвија у одређеним временским и просторним оквирима. Када се говори о временском важењу постоје два битна момента: када акт почиње да важи и када престаје да важи.

Начело законитости је основни принцип правног система који захтева да **сви правни акти буду у складу са вишим правним актом који регулише исте односе, тј. да садржај нижих правних аката буде усклађен са садржајем виших правних аката који се односе на исте друштвене односе.**

Пример: Статут Народног позоришта у Београду мора бити у складу са Законом о култури, који мора бити у складу са Уставом Републике Србије.

ДОМАЋЕ ЗАКОНОДАВСТВО

УСТАВ је највиши општи правни акт у систему општих правних аката једне државе, који уређује најбитније односе у држави, а пре свега саму државну организацију и овлашћења државних органа, као и слободе и права грађана. Назива се још и основни закон.

Устав, по правилу, уређује три сфере (области):

- државно уређење,
- друштвено – економске и политичке односе у држави,
- слободе, права и дужности грађана у држави, однос према држави.

Устав се дели према облику у коме се доноси на:

- писане
- неписане (обичајни).

Идеја устава потиче по неким схватањима још из антике, али је интензивирана са теоретичарима друштвеног уговора и у току борбе за ограничење државне власти. Први устав у модерном смислу је Устав САД из 1787. године, који је и данас на снази. Данас практично све земље на свету, са изузетком Велике Британије имају писане уставе.

Садржина устава (material constitutionis) обухвата уређење највиших политичких институција у земљи, основна начела политичког режима и индивидуална и колективна права и слободе грађана којима се ограничава државна власт.

Власт која доноси и мења устав назива се уставотворна, а обично је њен носилац парламент уз посебан поступак и могућност коначне одлуке на референдуму.

ЗАКОН је општи правни акт државе који у унапред утврђеном законодавном поступку доноси Народна скупштина. Закон је, после Устава, највиши правни акт у правном систему Републике Србије. То је акт који у структури правних аката једини има основ у Уставу, а основ је за доношење свих других аката ниже правне снаге (подзаконских аката).

Законом се уређују друштвени односи у свим областима живота. Законом се друштвена правила претварају у правне норме, које су обавезујуће за све грађане. Сви су пред законом једнаки.

Закон извршава Влада тако што доноси уредбе и друге подзаконске акте.

ПОДЗАКОНСКА АКТА представљају посебну категорију општих аката, различитих по називу, доносиоцима и правној природи. То су општи правни акти ниже правне снаге од закона.

Подзаконске опште акте доносе: Влада, органи државне управе, имаоци јавних овлашћења, а изузетно их може доносити и Народна скупштина.

Међу подзаконским актима, посебан значај имају општи акти које доносе шеф државе или Влада (уредбе, декрети, ордонансе, извршне наредбе). Подзаконски акти су они акти који не утврђују нова права и обавезе субјеката, већ их само разрађују и допуњавају. Подзаконски акти потичу из закона и доносе се са циљем примене закона. Могу бити: уредбе, одлуке, правилници, наредбе, упутства.

МЕЂУНАРОДНО ЗАКОНОДАВСТВО

МЕЂУНАРОДНИ УГОВОР је сваки споразум склопљен између двају или више субјеката међународног права (држава, организација и међународних организација и осталих субјеката међународног права), који је уређен међународним правом, било да је садржан у јединственој исправи или у више међусобно повезаних исправа, без озбира на његов посебан назив. Сваки међународни уговор, ратификован односно потврђен од стране законодавних тела држава потписница, по својој правној снази јесте изнад закона и подзаконских аката, мада је то у пракси понекад и спорно услед тога што нису све земље спремне на такво одрицање од суверенитета. Најзначајнија подела међународних уговора јесте подела коју је извршио теоретичар Ханс Трипел на уговоре законе (*легислативни*) и уговоре погодбе (*контрактuelни*).

Као што је речено, међународни уговор може се склапати између два (*билатерални уговор*) или више (*мултилатерални уговор*) субјекта међународног права - тј. држава, међународних организација и осталих субјеката међународног права. Међутим, код међународних уговора разликује се тренутак потписивања од стране субјеката међународног права (најчешће држава уговорница) од тренутка ступања на снагу тога уговора. То зависи од ратификације, односно од размене исправа и усвајању од стране парламената држава потписница. Тек њиховом потврдом, међународни уговор је (бива) преузет у унутрашњи правни систем сваке од држава уговорница и као такав ступа на снагу и почиње његова примена.

Међународни уговори могу носити разне називе, као што су: *уговор, конвенција, протокол, пакт, акт, споразум, меморандум, повеља, статут, конкордат*.

Пример:

Повеља (устав)	акт којима се оснивају међународне организације, утврђује њихов домашај и надлежност
Статут	акт који је најчешће везан за оснивање и активност међународних тела
Пакт	акт којим се закључују војни савези или решавају значајна политичка питања
Конвенција	акт којим се регулишу социјална, економска, културна и др. питања
Акт	документ под којим се могу подвести вишеструки споразуми на међународним конгресима и конференцијама и другим скуповима
Конкордат	споразум који закључује Света Столица – Ватикан
Компромис	споразуми држава о решавању спорних питања арбитражом
Картел	споразуми које закључују војни заповедници, команданти војних јединица за време трајања непријатељстава
Протокол	допунски акт раније закљученог уговора који допуњује и проширује домашај уговора
Модус вивенди	прелазни или привремени споразум којим се решава неко моментално актуелно питање
Декларације	акти који могу бити једностранни (производе правна дејства за државу која их је издала) и двострани, односно уговорног карактера (када две или више држава утврђују начела своје спољне политике или заузимају став по једном одређеном политичком питању)
Споразум	размена нота или писама двеју влада или парламената, шефова држава или министара иностраних послова, којима настаје одређени међународно правни однос
Меморандум о споразумевању	означава неформални акт донет најчешће у политички компликованој ситуацији

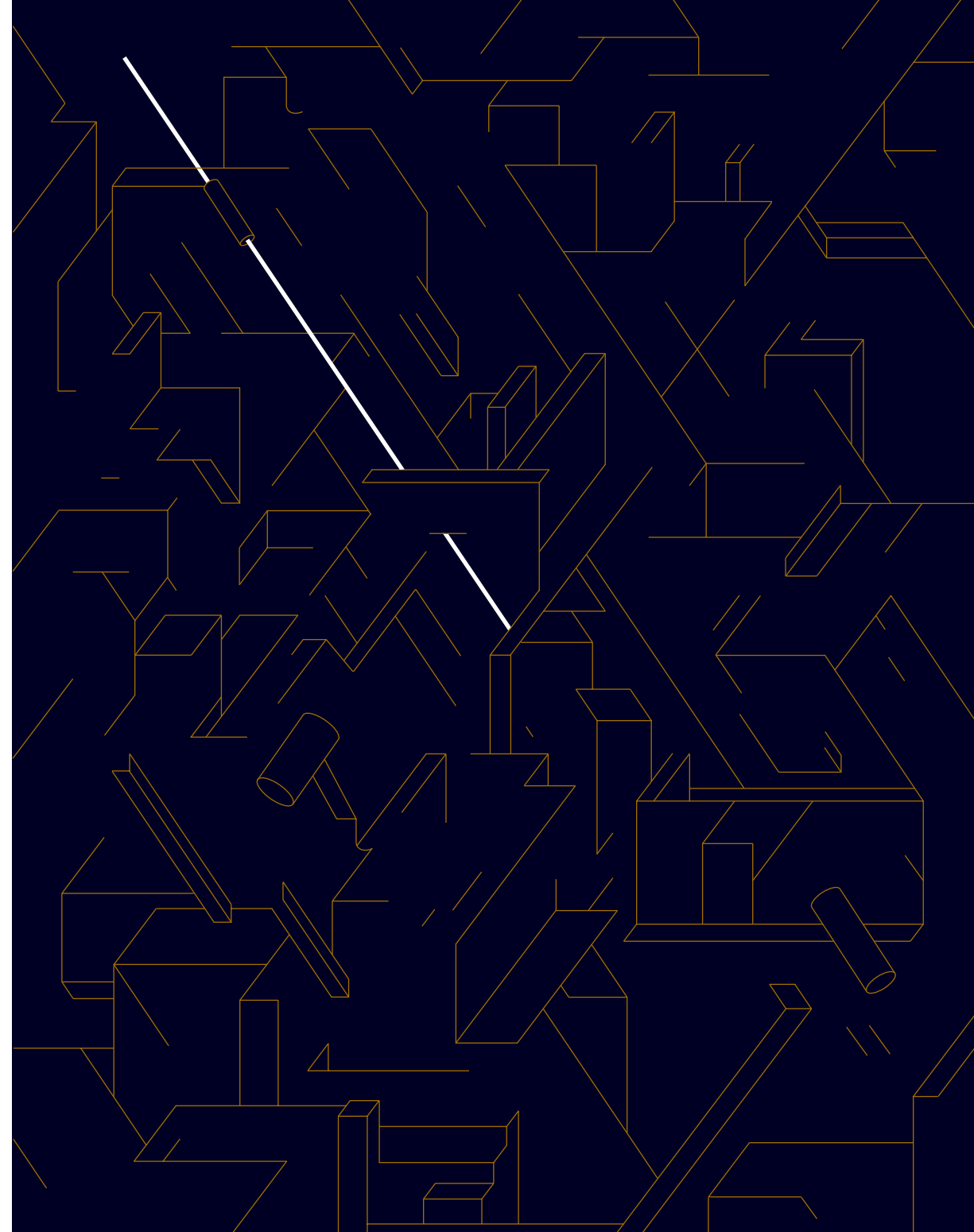
Република Србија има потписаних на стотине међунродних уговора са већином земаља у свету из многих области, између осталих, на пример и:

са Аустралијом – МЕМОРАНДУМ О РАЗУМЕВАЊУ ИЗМЕЂУ ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ И АУСТРАЛИЈСКЕ ПРИВРЕДНЕ И ИНДУСТРИЈСКЕ КОМОРЕ
– Арх. Број 9042/06 Д-42/06

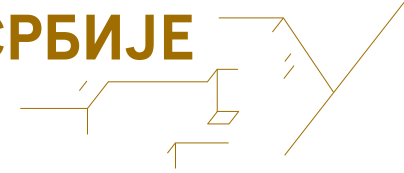
са Мађарском – УГОВОР ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И РЕПУБЛИКЕ МАЂАРСКЕ О САРАДЊИ ОРГАНА ЗА СУЗБИЈАЊЕ КРИМИНАЛА, У СПРЕЧАВАЊУ ПРЕКОГРАНИЧНОГ КРИМИНАЛА И У БОРБИ ПРОТИВ ОРГАНИЗОВАНОГ КРИМИНАЛА
– Арх. број 9074/09 Д-74/09

са Алжиром – ПРОГРАМ САРАДЊЕ У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ ДЕМОКРАТСКЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ АЛЖИРА ЗА 2011, 2012 И 2013 ГОДИНУ
– Арх. број 9182/10 Д-182/10

Министарство спољних послова Републике Србије у сарадњи са осталим државним органима је надлежно, између осталог, и да покреће поступак и координира вођење преговора и закључивање међународних уговора, учествује у поступку њиховог потврђивања и прати њихову примену; чува оригинале свих међународних уговора, заједничких саопштења и декларација Републике Србије и њених међународно-правних претходника.

СИСТЕМ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРАВНИ ОКВИР

Систем државне управе је дефинисан **Законом о државној управи**. У Члану 1. овог Закона се каже да је: „Државна управа део извршне власти Републике Србије који врши управне послове у оквиру права и дужности Републике Србије...”

Даље се наводи и да: „... **Државну управу чине министарства**, органи управе у саставу министарстава и посебне организације (у даљем тексту: органи државне управе).”

Они се образују законом као и његов делокруг рада. Министарства, између осталог, припремају нацрте закона, друге прописе и опште акте за Владу и предлажу Влади стратегије развоја и друге мере којима се обликује политика Владе. Прате и утврђују стање у областима из свога делокруга, проучавају последице утврђеног стања и, зависно од надлежности, или сами предузимају мере или предлажу Влади доношење прописа и предузимање мера на које је овлашћена.

Извршавају законе, друге прописе и опште акте Народне скупштине и Владе тако што доносе прописе, решавају у управним стварима, воде евиденције, издају јавне исправе и предузимају управне радње (у даљем тексту: извршни послови).

Министарством руководи министар. Министар представља министарство, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства. Министар је одговоран Влади и Народној скупштини за рад министарства и стање у свим областима из делокруга министарства.

Министарство може да има једног или више државних секретара, који за свој рад одговарају министру и Влади.

У оквиру министарства, поред државних секретара раде и помоћници министра, а могу постојати и секретар министарства, посебни саветници.

Министарства подносе Влади најмање једном годишње извештај о свом раду, који садржи опис стања у областима из њиховог делокруга, податке о извршавању закона, других општих аката и закључака Владе и податке о предузетим мерама и њиховом дејству.

Број и назив министарстава дефинише се **Законом о министарствима** који се доноси после формирања сваке нове Владе.

На основу Закона о министарствима у Републици Србији термично постоје следећа министарства:

1. Министарство спољних послова
2. Министарство унутрашњих послова
3. Министарство трговине, туризма и телекомуникација
4. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
5. Министарство финансија
6. Министарство привреде
7. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
8. Министарство заштите животне средине
9. Министарство рударства и енергетике
10. Министарство правде
11. Министарство државне управе и локалне самоуправе
12. Министарство одбране
13. Министарство за европске интеграције
14. Министарство просвете, науке и технолошког развоја
15. Министарство здравља
16. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања
17. Министарство омладине и спорта
18. Министарство културе и информисања
19. Министар без портфеља задужен за демографију и популациону политику
20. Министар без портфеља задужен за регионални развој и координацију рада јавних предузећа
21. Министар без портфеља задужен за иновације и технолошки развој

МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

НАДЛЕЖНОСТИ И СТРУКТУРА

Чланом 18 поменутог Закона, прописане су **надлежности Министарство културе и информисања**:

„Министарство културе и информисања обавља послове државне управе који се односе на: развој и унапређење културе и уметничког стваралаштва; праћење и истраживање у области културе; обезбеђивање материјалне основе за делатности културе; развој и унапређење књижевног, преводилачког, музичког и сценског стваралаштва, ликовних и примењених уметности и дизајна, филмског и стваралаштва у области других аудио-визуелних медија; заштиту непокретног, покретног и нематеријалног културног наслеђа; библиотечку, издавачку, кинематографску и музичко-сценску делатност; успостављање дигиталне истраживачке инфраструктуре у области културе и уметности; задужбине и фондациије; систем јавног информисања; праћење спровођења закона у области јавног информисања; праћење делатности страних информативних установа, страних средстава јавног информисања, дописништава и дописника у Републици Србији; информисање националних мањина; регистрацију страних информативних установа и пружање помоћи у раду страним новинарима и дописницима; сарадњу у области заштите културне баштине, културног стваралаштва и информисања на језику и писму припадника српског народа у региону; стварање услова за приступ и реализацију пројеката који се финансирају из средстава претприступних фондова Европске уније, донација и других облика развојне помоћи из надлежности тог министарства, учешћа у регионалним пројектима, као и друге послове одређене законом...”.

Свако министарство, па и Министарству културе и информисања своје послове из поверене надлежности уредило је актом, **Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места**.

Чест је случај, да услед намере за спровођењем другачије политике проузроковане редефинисањем постављених циљева и приоритета од стране носилаца предходне извршне власти, новопостављени министар и његови сарадници изврше измену постојећег Правилника и прилагоде га својим плановима.

У Министарству културе и информисања на снази је Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места бр. 110-00-16/2012-11 од 8. марта 2013. године који је ступио на снагу 1. априла 2013. године а на основу Закључка Владе 05 бр. 110-2386/2013 од 28. марта 2013. године.

Према њему су у Министарству образоване следеће основне унутрашње јединице:

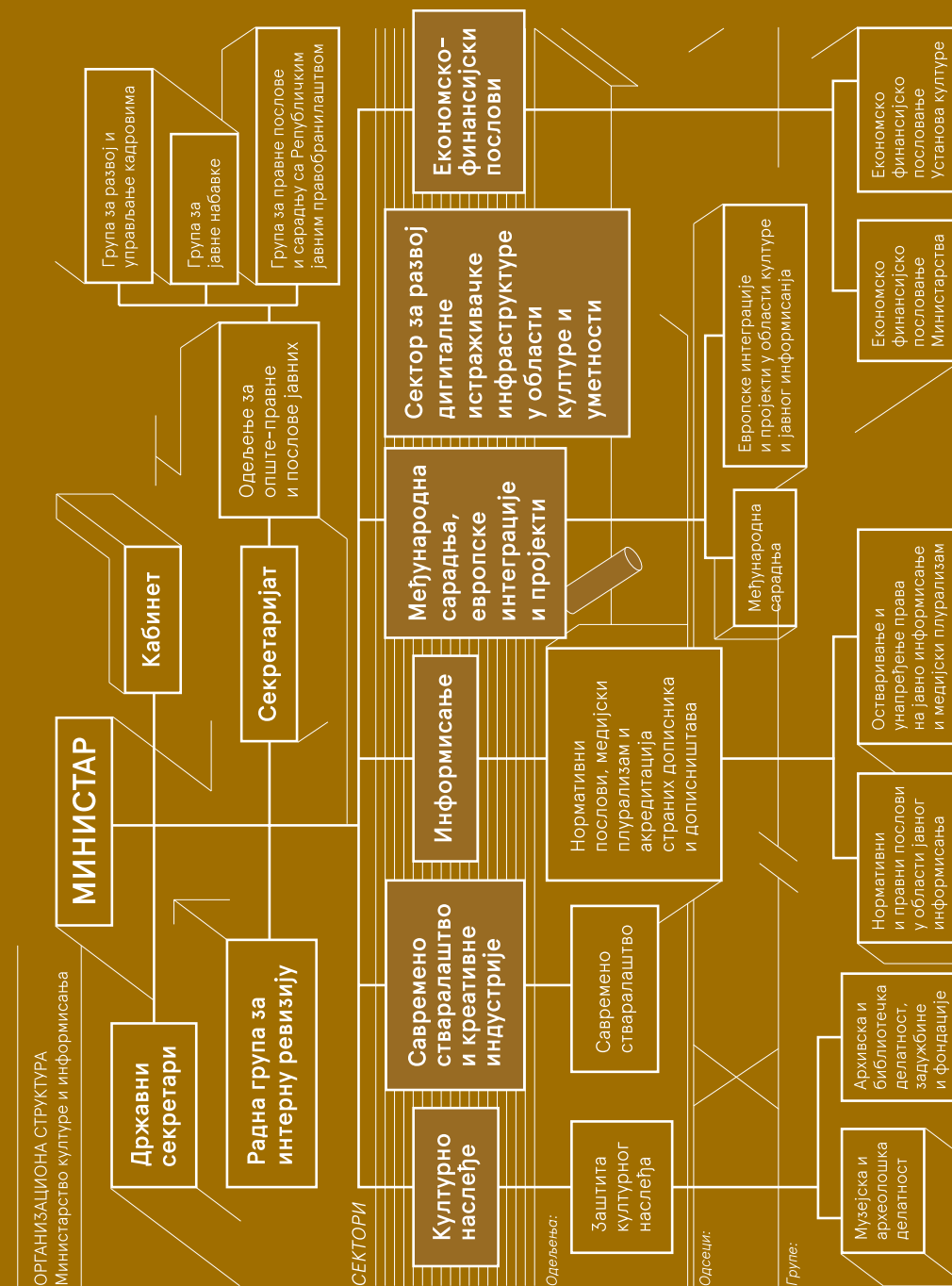
1. Сектор за културно наслеђе
2. Сектор за савремено стваралаштво и креативне индустрије
3. Сектор за информисање
4. Сектор за међународну сарадњу, европске интеграције и пројекте
5. Сектор за развој дигиталне истраживачке инфраструктуре у области културе и уметности
6. Сектор за економско-финансијске послове

У Министарству се као посебне унутрашње јединице образују и:

7. Секретаријат Министарства
8. Кабинет министра

Као ужа унутрашња јединица изван састава сектора и Секретаријата Министарства образује се:

1. Група интерне ревизије.

Као што се из организационе структуре може видети, министарство је подељено на два основна дела: **КУЛТУРУ И ИНФОРМИСАЊЕ**.

Култура обухвата пет програмских сектора:

Сектор за културно наслеђе, Сектор за савремено стваралаштво и креативне индустрије, Сектор за развој дигиталне истраживачке инфраструктуре у области културе и уметности и Сектор за међународну сарадњу, европске интеграције и пројекте.

У Сектору за савремено стваралаштво и креативне индустрије обављају се послови који се односе на:

- праћење и анализирање стања у области књижевности и издаваштва, савремене визуелне уметности и мултимедија, музичке уметности и дискографије, сценске и музичко-сценске уметности, кинематографије и предлагање мера за њихово унапређивање и финансирање;
- проучавање језичких прилика у области културе;
- припремање анализа, извештаја и информација о стању и развоју савременог стваралаштва и креативних индустрија и предлагање мера за њихово унапређивање;
- надзор над стручним радом установа културе из области стваралаштва;
- аматерско стваралаштво;
- старање о унапређивању савременог стваралаштва националних мањина и етничких заједница, развој разноликости културног израза, као и међуетничке културне сарадње;
- старање о унапређивању културног живота у неразвијеним срединама;
- нормативно-правне послове у области савременог стваралаштва и креативних индустрија;
- нормативне послове из области савременог стваралаштва и креативних индустрија, као и друге послове из делокруга Сектора.
- у Одељењу за савремено стваралаштво обављају се послови који се односе на: суфинансирање пројеката;
- праћење стања у области:
 1. књижевности и издаваштва,
 2. савремене визуелне уметности и мултимедија,
 3. позоришног и плесног стваралаштва,
 4. музичке уметности и дискографије,
 5. кинематографије;
 6. аматерско стваралаштво;
 7. анализа извештаја и информација о стању и развоју савременог стваралаштва и креативних индустрија и предлагање мера за њихово унапређивање;
 8. надзор над стручним радом установа културе из области савременог стваралаштва;

9. нормативне послове из области савременог стваралаштва и креативних индустрија, као и други послови из делокруга Одељења.

У Сектору за културно наслеђе обављају се послови који се односе на:

- праћење и анализирање стања у делатности заштите и очувања непокретног, покретног и нематеријалног културног наслеђа, задужбина и фондација;
- праћење и надзор над реализацијом програма заштите културног наслеђа на Косову и Метохији праћење стања и надзор над реализацијом програма заштите културног наслеђа на Унесковој листи Светске баштине, на Унесковој Репрезентативној листи нематеријалног културног наслеђа, културног наслеђа од посебног значаја, као и културног наслеђа које се налази у иностранству;
- предлагање стратегија и мера за њихово унапређивање и финансирање;
- израду јединственог програмског и финансијског плана који се односи на рад библиотека и установа заштите;
- решавање у управним стварима у области библиотеке, архивске и музејске делатности и археолошких истраживања, као заштите и коришћења културног наслеђа;
- утврђивање и категоризацију културног добра од великог и изузетног значаја за Републику, као и брисање културних добара из регистра;
- праћење и иницирање међународне билатералне и мултилатералне сарадње у области непокретног, покретног и нематеријалног културног наслеђа, библиотеке, музејске, архивске делатности и археолошких истраживања;
- имплементација међународних стандарда и конвенција из области културног наслеђа;
- међуресорна координација у спречавању незаконитог промета уметничко-историјских дела и културних добара;
- увођење и праћење концепта интегралне и превентивне заштите културног наслеђа;
- иницирање и реализација програма стручне перманентне едукације у области културног наслеђа и менаџмента у култури;
- планирање и развој културног туризма у циљу одрживог развоја културног наслеђа;
- нормативне послове у области културног наслеђа, као и други послови из делокруга Сектора.

У Сектору за развој дигиталне истраживачке инфраструктуре у области културе и уметности Министарства културе и информисања Републике Србије, се пружа подршка установама и организацијама у култури у процесу дигитализације и коришћења дигиталних алата у културним пројектима. Сектор спроводи координационо-организационе, развојне и технолошко-оперативне активности које за циљ имају израду националне стратегије и планова дигитализације, дефинисање технолошких, правних и организационих оквира за успешну изградњу дигиталне истраживачке инфраструктуре, као и најширу координацију свих учесника у овом процесу.

У сектору се обављају послови који се односе на:

- координационо-организационе, развојне и технолошко-оперативне активности које за циљ имају израду националне стратегије и планова дигитализације, дефинисање технолошких, правних и организационих оквира за успешну изградњу дигиталне истраживачке инфраструктуре, као и најширу координацију свих учесника у овом процесу;
- координација са међународним институцијама, са циљем спровођења ефикасне изградње дигиталне истраживачке инфраструктуре, која као изразито важну има компоненту заштите културног наслеђа у надлежности Владе Републике Србије;
- Спровођење вертикалне, хоризонталне и међународне координације активности на изградњи дигиталне истраживачке инфраструктуре, као и други послови у делокруга сектора.

У Сектору за међународну сарадњу, европске интеграције и пројекте обављају се послови који се односе на:

- међународну сарадњу у области савременог стваралаштва и креативних индустрија;
- праћење и иницирање међународних културних манифестација у области савременог стваралаштва;
- сарадњу у области културног стваралаштва на језику и писму припадника српског народа у иностранству;
- праћење и иницирање међународне билатералне и мултилатералне сарадње у области културе;
- предлагање и реализацију програма за прикупљање и распоређивање међународне помоћи, праћење њиховог остваривања посебно у складу са програмима Унеска и Савета Европе;
- процес хармонизације политика и прописа са правном тековином Европске уније;
- сарадња са релевантним институцијама ЕУ;
- спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању са ЕУ;
- учествовање у изради и реализацији НПИ;
- стручне и административне послове у раду подгрупа Стручне групе Координационог тела за процес приступања ЕУ;
- припремање предлога основе за спровођење Унапређеног сталног дијалога са ЕУ;
- праћење реализације Акционог плана за хармонизацију прописа са ЕУ;
- сарадњу са надлежним органима и иностраним донаторима ради усавршавања кадрова за потребе приступања ЕУ;
- праћење економског аспекта европских политика и програма;
- обраду свих квантитативних и квалификативних параметара релевантних за коришћење средстава из фондова ЕУ;
- планирање, припрему, спровођење и праћење спровођења пројеката који се

финансирају из фондова ЕУ у области електронских комуникација, поштанског саобраћаја и информационог друштва;

- припрему стратешких и програмских докумената за финансирање из фондова ЕУ у области електронских комуникација, поштанског саобраћаја и информационог друштва;
- усклађивање и надгледање активности других субјеката из делокруга рада министарства током планирања, припреме, спровођења и праћења спровођења пројеката;
- координацију активности неопходне за обезбеђивање потребног националног суфинасирања ЕУ пројеката;
- спровођење мера за успостављање, функционисање и одрживост децентрализованог система управљања фондовима ЕУ, у складу са релевантним процедурама;
- припрему извештаја о пословима припреме, спровођења и праћења спровођења

Такође, Министарство води рачуна и о **Установима културе** чији је оснивач:

Установе културе из области заштите културног наслеђа

1. – Народна библиотека Србије
2. – Библиотека Матице српске
3. – Архив Србије
4. – Музеј науке и технике
5. – Народни музеј
6. – Југословенска кинотека
7. – Историјски музеј Србије
8. – Етнографски музеј
9. – Музеј савремене уметности
10. – Музеј примењене уметности
11. – Музеј позоришне уметности
12. – Природњачки музеј
13. – Музеј жртава геноцида
14. – Галерија Матице српске
15. – Републички завод за заштиту споменика културе
16. – Музеј историје Југославије
17. – Музеј наивне и маргиналне уметности Јагодина
18. – Музеј на отвореном Старо село Сирогојно
19. – Архив Југославије
20. – РУ Филмске новости
21. – Централни институт за конзервацију

22. – Архив Косова и Метохије

- 23. – Архив града Приштине
- 24. – Историјски архив Гњилане
- 25. – Међукомунални архив Пећ
- 26. – Међуопштински историјски архив Призрен
- 27. – Галерија уметности Приштина
- 28. – Покрајински завод за заштиту споменика културе
- 29. – Музеј у Приштини
- 30. – НУБ Иво Андрић
- 31. – Историјски архив Косовска Митровица

Установе културе из области савременог стваралаштва

- 32. – Народно позориште
 - 33. – Београдска филхармонија
 - 34. – Ансамбл народних песама и игара КОЛО
 - 35. – Филмски центар Србије
 - 36. – Завод за проучавање културног развитка
-
- 37. – Народно позориште Приштина
 - 38. – Ансамбл народних песама и игара Венац
 - 39. – Културно–просветна заједница Косова и Метохије
 - 40. – Покрајински културни центар

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ СА ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА

НАДЛЕЖНОСТИ И СТРУКТУРА

Чланом 34 Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи прописане су надлежности Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама:

„Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, у складу са законом и Статутом, обавља послове покрајинске управе у области културе, заштите културних добара, кинематографије, задужбина, фондова и фондација, библиотечке делатности, издавања публикација, међурегионалне сарадње у области културе,

као и заштите права интелектуалне својине у области културе, који се односе на припремање аката Скупштине или Покрајинске владе којима се: оснивају установе у области културе, утврђују потребе и интерес грађана на територији АП Војводине у области културе; уређују потребе и интерес у области културе националних мањина – националних заједница и обезбеђују средства за њихово остваривање; оснивају архиви, музеји, библиотеке, позоришта, заводи и друге установе у области културе и врше оснивачка права над њима; предлаже део Стратегије културног развоја Републике Србије за територију АП Војводине; утврђује програм културног развоја АП Војводине, у складу са Стратегијом културног развоја Републике Србије; утврђују награде и уређује начин и поступак њихове доделе за подстицај културног стваралаштва у појединим областима културе, односно за посебан допринос у области културног стваралаштва; обезбеђују средства за рад, инвестиционо и текуће одржавање, односно финансирање дела програма установа културе, чији је оснивач АП Војводина; утврђују мерила, критеријуми и поступак доделе средстава за установе и организације чији оснивач није АП Војводина, а које доприносе развоју културе и уметности у АП Војводини, или обезбеђују развој културе националних мањина – националних заједница и припремају акта којима се обезбеђују средства за њихов рад, инвестиционо и текуће одржавање и опремање, односно програме; прописују допунски услови за рад Архива Војводине у Новом Саду, Библиотеке Матице српске у Новом Саду, Музеја Војводине у Новом Саду, Музеја савремене ликовне уметности у Новом Саду и Позоришног музеја Војводине; утврђује испуњеност услова за почетак рада и обављање делатности установа заштите културе на територији АП Војводине...”

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама своје послове из поверене надлежности уредио је актом **Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места.**

У покрајинском секретаријату на снази је Правилнико о унутрашњој организацији и систематизацији радних места на основу члана 47. и 76. Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, број 21/16, 113/2017 и 113/2017 – др. закон) и члана 30. Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинској управи (“Службени лист АПВ”, број 37/14, 54/14-др.одлука, 37/16 и 29/2017).

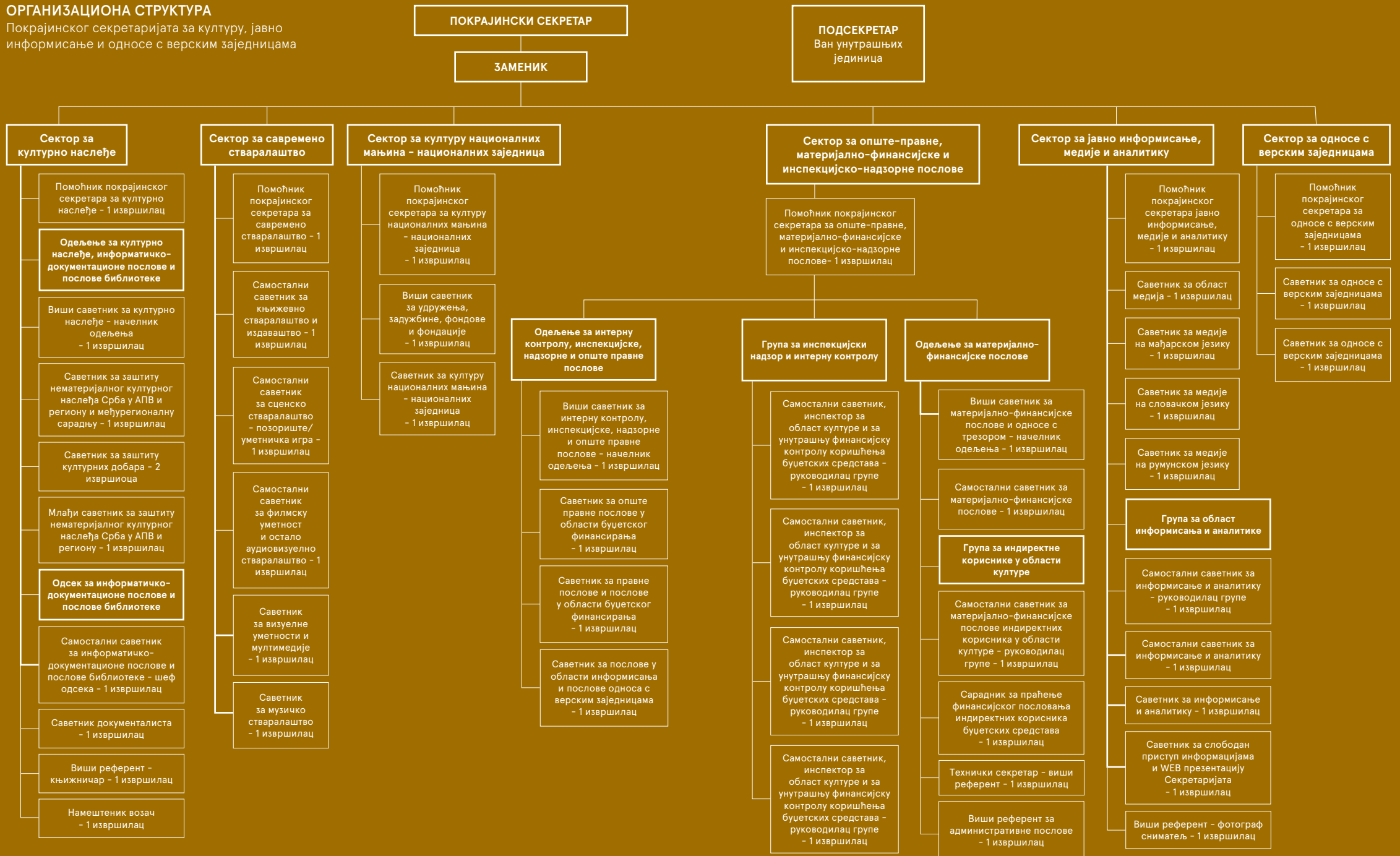
Према њему су у покрајинском секретаријату образоване следеће основне унутрашње јединице:

1. Сектор за културно наслеђе;
2. Сектор за савремено стваралаштво;
3. Сектор за културу националних мањина – националних заједница;
4. Сектор за опште-правне, материјално-финансијске и инспекцијско-надзорне послове;
5. Сектор за јавно информисање, медије и аналитику;
6. Сектор за односе с верским заједницама.

Ван унутрашњих јединица је радно место подсекретара.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама

Као што се из организационе структуре може видети, покрајински секретаријат је подељен на:

Сектор за културно наслеђе

Овај сектор обавља студијско-аналитичке послове, управне и статистичко-евиденционе послове који се односе на израду информација, анализу и извештавање о стању у области **културног наслеђа** за потребе Покрајинске владе и Скупштине Аутономне покрајине Војводине. Између осталог сектор се бави и:

- праћењем и применом закона у култури и других прописа којима се уређује област заштите културних добара;
- расписивањем и реализацијом конкурса за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области културе и уметности;
- праћењем рада и реализације програма установа заштите културног наслеђа чији је оснивач АП Војводина; утврђивањем функције матичних установа у области заштите културних добара;
- утврђивањем испуњености услова за почетак рада и обављање делатности установа заштите и библиотека на територији АП Војводине;
- давањем мишљења о нацртима просторних и урбанистичких планова за територију АП Војводине;
- сарађивањем са републичким и покрајинским органима и институцијама на пословима везаним за заштиту културног наслеђа, библиотечко-информационе делатности и имплементацију културне стратегије и програма културног развоја;
- обављањем послова библиотечко-информационе делатности;
- обављањем послова прикупљања, селекције, сигнирања и чувања документационих материјала...

У Сектору за културно наслеђе, уже унутрашње јединице су: Одељење за културно наслеђе, информатичко – документационе послове и послове библиотеке, унутар којег се организује Одсек за информатичко – документационе послове и послове библиотеке.

Сектор за савремено стваралаштво

Овај сектор обавља студијско-аналитичке послове, управне и статистичко-евиденционе послове који се односе на израду информација, анализа и извештаја о стању у области **савремене културе и уметности** за потребе владе и скупштине. Између осталог сектор се бави и:

- праћењем и применом закона из области културе и других прописа којима се уређује културна делатност и области културне делатности које се сматрају уметничком делатношћу;
- расписивањем и реализацијом конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката, манифестација и фестивала у области културе и уметности;
- предлагањем мера за унапређење културне делатности у области: књижевности (стваралаштво, преводилаштво); музике (стваралаштво, продукција, интерпретација); ликовне, примењене, визуелне уметности, дизајна и архитектуре; позоришне уметности (стваралаштво, продукција и интерпретација); уметничке игре – класичан балет, народна игра, савремена игра (стваралаштво, продукција и интерпретација); филмске уметности и остало аудио-визуелно стваралаштво; дигиталног стваралаштва и мултимедија; осталих извођења културних програма и културних садржаја (мјузикл, циркус, пантомима, улична уметност и сл.);
- праћењем рада и реализације програма установа из области савременог стваралаштва чији је оснивач АП Војводина.
- праћењем реализације пројеката у области културе у којима је АП Војводина носилац или партнер у реализацији пројекта...

Сектор за културу националних мањина – националних заједница

Овај сектор обавља студијско-аналитичке послове, управне и статистичко-евиденционе послове који се односе на израду информација, анализу и извештавање о стању у области **културе и уметности националних мањина – националних заједница** за потребе Покрајинске владе и скупштине. Између осталог сектор се бави и:

- праћењем закона из области културе и друге прописе и општа акта којима се гарантује слобода мањинских националних заједница у изражавању своје културе;
- праћењем остваривања права мањинских националних заједница у овој области, указивање на проблеме у остваривању загарантованих права и предлагање решења за превазилажење насталих проблема;
- расписивањем и реализацијом конкурса за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области културе и уметности националних мањина – националних заједница;
- вођењем регистра фондација, фондова и задужбина на територији АП Војводине...

Сектор за јавно информисање, медије и аналитику

Овај сектор обавља студијско-аналитичке, статистичко-евиденционе и стручно-евиденционе послове у вези са новинско-издавачком и радио-дифузношћу делатности и обезбеђивањем транспарентности рада покрајинских органа. Између осталог сектор се бави и:

- израдом Стратегије развоја медија у АП Војводини и праћење њене реализације;
- сарадњом са медијима ради обавештавања јавности о раду покрајинских органа, фондова и институција;
- сарадњом са медијима припрема и помоћ око реализације пројеката ради потпунијег информисања грађана о европским стандардима и достигнутим вредностима у појединим областима живота;
- праћењем и утврђивањем стања у области јавног информисања и обављање послова који се односе на унапређење и подстицање јавног информисања на територији АП Војводине – кроз обезбеђивање средстава и других услова за унапређење делатности у области јавног информисања;
- предлагањем мера финансијске, материјалне и кадровске подршке покрајинским, регионалним, локалним медијима и медијима националних и других мањина – заједница у АП Војводини...

У Сектору за јавно информисање, медије и аналитику ужу унутрашњу јединицу је – Група за област информисања и аналитике.

Сектор за односе с верским заједницама

У овом сектору се обављају општи правни, студијско-аналитички и административни послови у области унапређења, заштите и остваривања верских слобода и општег добра и заједничког интереса покрајине и црква и верских заједница. Између осталог сектор се бави и:

- пословима сарадње и помоћи субјектима верских слобода, црквама и верским заједницама;
- очувањем и неговањем верске традиције;
- развоје и унапређењем верске просвете и културе...

Сектор за опште-правне, материјално-финансијске и инспекцијско-надзорне послове

Овај сектор обавља нормативно-правне послове, послове инспекцијског надзора и материјално-финансијске послове. Између осталог сектор се бави и:

- израдом нацрта и предлога одлука и других општих и појединачних аката за владу и скупштину;
- обављањем послова израде акта о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у секретаријату;
- припремањем годишњег програма рада;
- обављањем послова управног надзора у установама културе и инспекцијских послова у установама културе;
- планирањем и анализирањем финансирања установа;
- организовањем интерне контроле наменског коришћења буџетских средстава...

У сектору за опште-правне, материјално-финансијске и инспекцијско-надзорне послове уже унутрашње јединице су: Одељење за интерну контролу и инспекцијске, надзорне и опште правне послове и Одељење за материјално – финансијске послове

Такође Покрајински секретаријат води рачуна о **установама културе** чије је оснивач:

Установе културе из области заштите културног наслеђа

- Архив Војводине;
- Музеј Војводине;
- Музеј савремене уметности Војводине;
- Позоришни музеј Војводине;
- Покрајински завод за заштиту споменика културе;
- Спомен збирка Павла Бељанског;
- Галерија ликовне уметности – Поклон збирка Рајка Мамузића;
- Завод за културу Војводине.

Установе културе из области савременог стваралаштва

- Српско народно позориште;
- Народно позориште/ Nepszínház/ Narodno kazalište Суботица;
- Војвођански симфонијски оркестар;
- Издавачки завод Форум/ Forum Könyvkiadó Intézet.

Установе културе националних мањина – националних заједница

- Завод за културу војвођанских Мађара/ Vajdasági Magyar Művelődési Intézet;
- Завод за културу војвођанских Словака/ Ústav pre kultúru vojvodinských Slovákov;
- Завод за културу војвођанских Румуна/ Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina;
- Завод за културу војвођанских Русина/ Zavod za kulturu vojvodanskih Rusnaco;
- Завод за културу војвођанских Хрвата/ Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata.

ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Нарочито је важно истаћи да су највећи број установа културе (културне центре, домове култура, позориште, галерије, биоскопе, музеје, библиотеке и тсл.) у Републици Србији основале локалне самоуправе (најнижи од три нивоа јавне власти – републички, покрајински и локални), а којих као што се зна има око 175 у овом тренутку (тачан број се не може са сигурношћу навести јер је у поступку трансформација појединих локалних самоуправа из формата општине у формат града).

То у пракси значи да им оснивач обезбеђује:

- материјално техниче и
- финансијске услове за спровођење својих годишњих планираних активности.

Под материјално техничких условима се подразумевају давање на коришћење или изградња инфраструктурних објеката (главних зграда и потребних помоћних објеката) и неопходна техничка опрема потребна за реализовање програмских садржаја установе.

Поред тога, оснивач у њиховом случају поред наведених инструмената подршке, спроводи још и управљачке активности али такође врши и надзор над законитости у раду кроз управљање самом установом путем:

- именовања чланова управног одбора;
- именовања надзорног одбора и
- постављања директора.

Да подсетимо, према Закону о култури, али и статутима установа је регулисано који број чланова управног и надзорног одбара именује оснивач а који се предлаже из редова запослених у установи и која су њихова права и обавезе.

ДОМАЋЕ ЗАКОНОДАВСТВО И МЕЂУНАРОДНА ДОКУМЕНТА

ДОМАЋЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Министарство културе и информисања примењује између осталих и своје Законе:

У области културе, Сектор савременог стваралаштва првенствено спроводи:

- Закон о култури и
- Закон о кинематографији, док

А Сектор заштите културне баштине првенствено спроводи:

- Закон о културним добрима
- Закон о библиотечко информативним делатностима
- Закон о оснивању музеја жртава геноцида
- Закон о Матици српској
- Закон о Српској књижевној задрузи
- Закон о издавању публикација
- Закон о старој и реткој библиотечној грађи
- Закон о задужбинама и фондацијама.

ОСТАЛА АКТА ДОМАЋЕГ ЗАКОНОДАВСТВА

Између осталих, Министарство културе и информисања примењује и:

Закон о министарствима, Закон о буџету, Закон о буџетском систему, Закон о државној управи и локалној самоуправи, Закон о државним службеницима као и многе друге Законе и остала акта.

МЕЂУНАРОДНА ДОКУМЕНТА

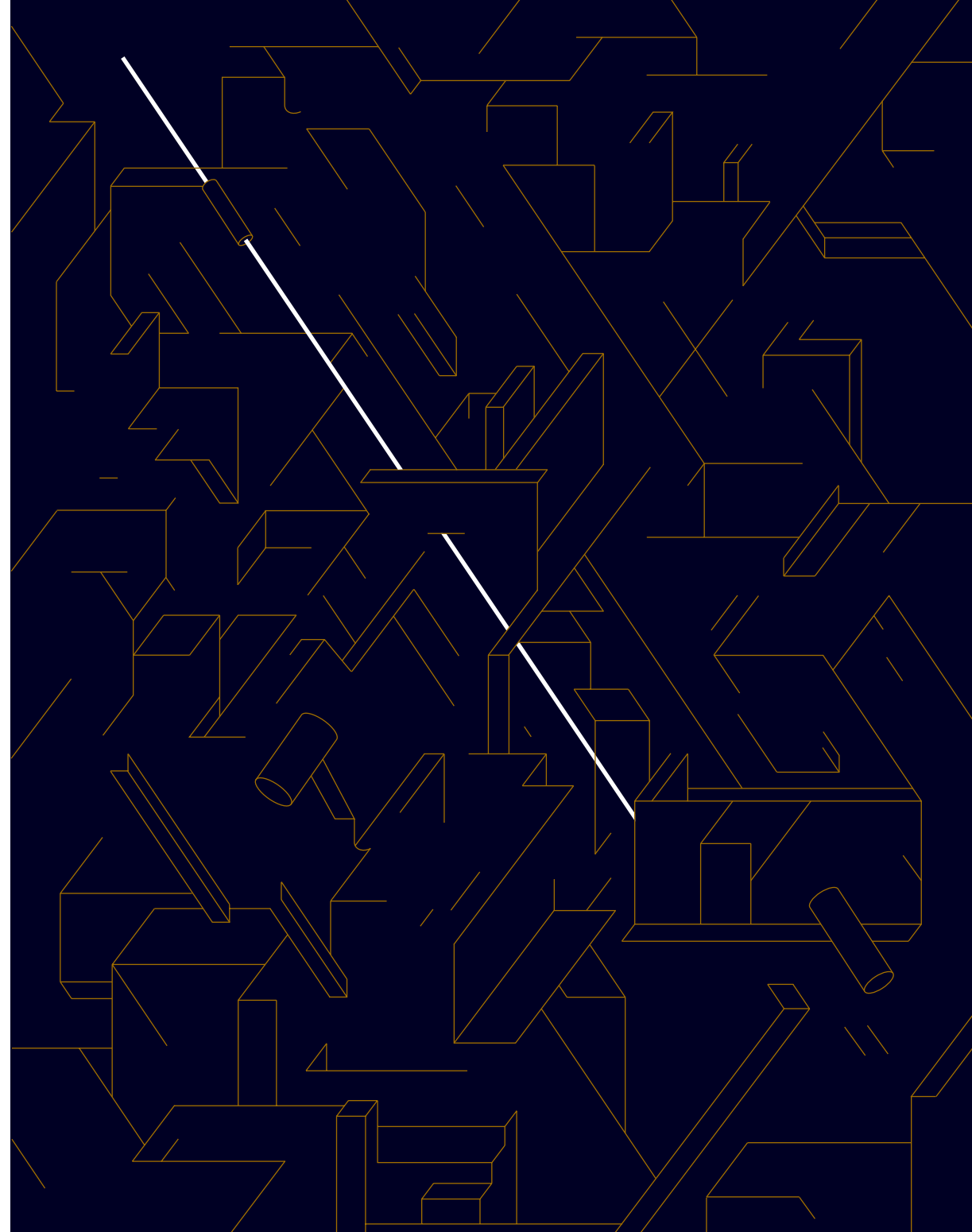
Министарство културе и информисања поштује и ослања се, између осталих, и на потврђене међународне конвенције Савета Европе:

1. Европска конвенција о култури (Париз, 1954);
2. Конвенција о заштити европског архитектонског блага (Гранада, 1985);
3. Европска конвенција о прекограничној телевизији (Стразбур, 1989);
4. Европска конвенција о заштити археолошког наслеђа (Валета, 1992);
5. Европска конвенција о кинематографској копродукцији (Стразбур, 1992);
6. Оквирна конвенција Савета Европе о вредности културног наслеђа за друштво (Фаро, 2005).

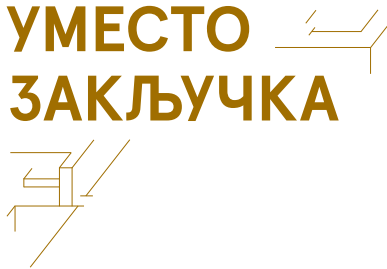
УНЕСКО-а:

1. Конвенција за заштиту културних добара у случају оружаног сукоба (Хаг, 1954);
2. Конвенција о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара (Париз, 1970);
3. Конвенција о заштити светске културне и природне баштине (Париз, 1972);
4. Закон о ратификацији Протокола уз споразум о увозу предмета просветног, научног и културног карактера;
5. Конвенција о очувању нематеријалног културног наслеђа (Париз, 2003);
6. Конвенција о заштити и унапређењу разноликости културних израза (Париз, 2005).

као и бројне друге међународне уговоре.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Из свега наведеног може се рећи следеће:

Држава Србија је створила: „... услове за развој и унапређење културе и уметничког стваралаштва, праћење и истраживање у области културе, обезбеђивање материјалне основе за делатности културе... ” (*Закон о култури*), а све у складу са међународним нормама/правилима.

Да ли је то довољно и добро – сигурно није. Правила и служе да се примењују, али и мењају, поправљају, надограђују, разрађују, унапређују.

Међутим, једно је сигурно: **да би се мењала, првенствено се морају познавати и што је још важније – примењивати у пракси!**

Допринос унапређењу развоја културе као и самих правила по којима она функционише у Републици Србији, може се постићи једино квалитетним партнерским односом са државном управом и то:

- 1. ПРАВНИМ ПУТЕМ** – поштовањем и применом постојећих правила/аката и активним учешћем у изради предлога за измену постојећих и/или покретањем иницијативе за доношењем нових.

Само реализацијом културних садржаја по постојећим правилима, може се стећи јасан увид у њихове недостатке. Примера ради, погледајмо низ питања која собом доноси пракса: да ли су чланом 1. Закона о култури побројана сва најзначајнија начела која доприносе остваривању циљева и мера подстицања културног развоја? Да ли се у члану 6. поменутог Закона, у правој мери и обиму обухватио општи интерес у култури? Да ли су термини **културна делатност** и **културна област** дефинисани на јасан, разумљив и применљив начин? Да ли је **класификација**

области извршена на принципима свеобухватаности и одрживости? Да ли је Република Србија **пропустила да потпише и ратификује неки међународни уговор** којим би се професионалцима у култури олакшала међународна сардња? Да ли је **буџетски календар** Републике Србије прилагођен и **културном календару**? Да ли је неопходно неке законе побољшати? Да ли неке уговоре треба ревидирати? Да ли су постојећим Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству културе и информисања предвиђени сви послови који доприносе унапређењу културе у Србији? Адекватним одговором на свако од ових питања побољшао би се постојећи правни оквир.

2. ФИНАНСИЈСКИМ – наменским коришћењем буџетских средстава

На основу усвојеног *Закон о култури*, у сва четири програмска сектора Министарства културе и информисања дата је могућност да се сваке године до 1. октобра расписују **КОНКУРСИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ИЛИ СУФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА У ОБЛАСТИМА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, САВРЕМЕНОГ СТВАРАЛАШТВА, КРЕАТИВНИХ ИНДУСТРИЈА, МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ И ИНФОРМИСАЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ** као јединим начином расподеле буџетских средстава.

Њихова реализација подразумева три фазе:

- КОНКУРИСАЊЕ
- РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОЈЕКТА
- ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОЈЕКТА И УТРОШКУ ОПРЕДЕЉЕНИХ СРЕДСТАВА

После десетогодишње примене могу се с тим у вези, постављати и бројна питања. Да ли је овај инструмент довољно транспарентан? Да ли треба да буде једини када је у питању расподела буџетских средстава? Да ли је обухватио све сегменте неопходне за културни развој Србије? Да ли се расписује на време? Да ли у правој мери доприноси унапређењу културе друштвено осетљивих група?

3. МЕЂУНАРОДНОМ САРАДЊОМ – активним спровођењем културне спољне политике

Чланством у бројним међународним организацијама, Република Србија је својим грађанима, установама и цивилном сектору створила услове за учешће и на бројним међународним конкурсима, такмичењима, стручним скуповима и сл. Да ли ће их искористити и у којој мери од њих зависи.

С друге стране, може се дискутовати и о томе да ли је Република Србија довољно активна као чинилац у међународној културној сарадњи? Да ли постојећи акти олакшавају међународну сарадњу? Које акте треба мењати и на који начин? Да ли је држава грађанима на прави начин учинила доступним сва потребна акта ради њиховог упознавања и примене?

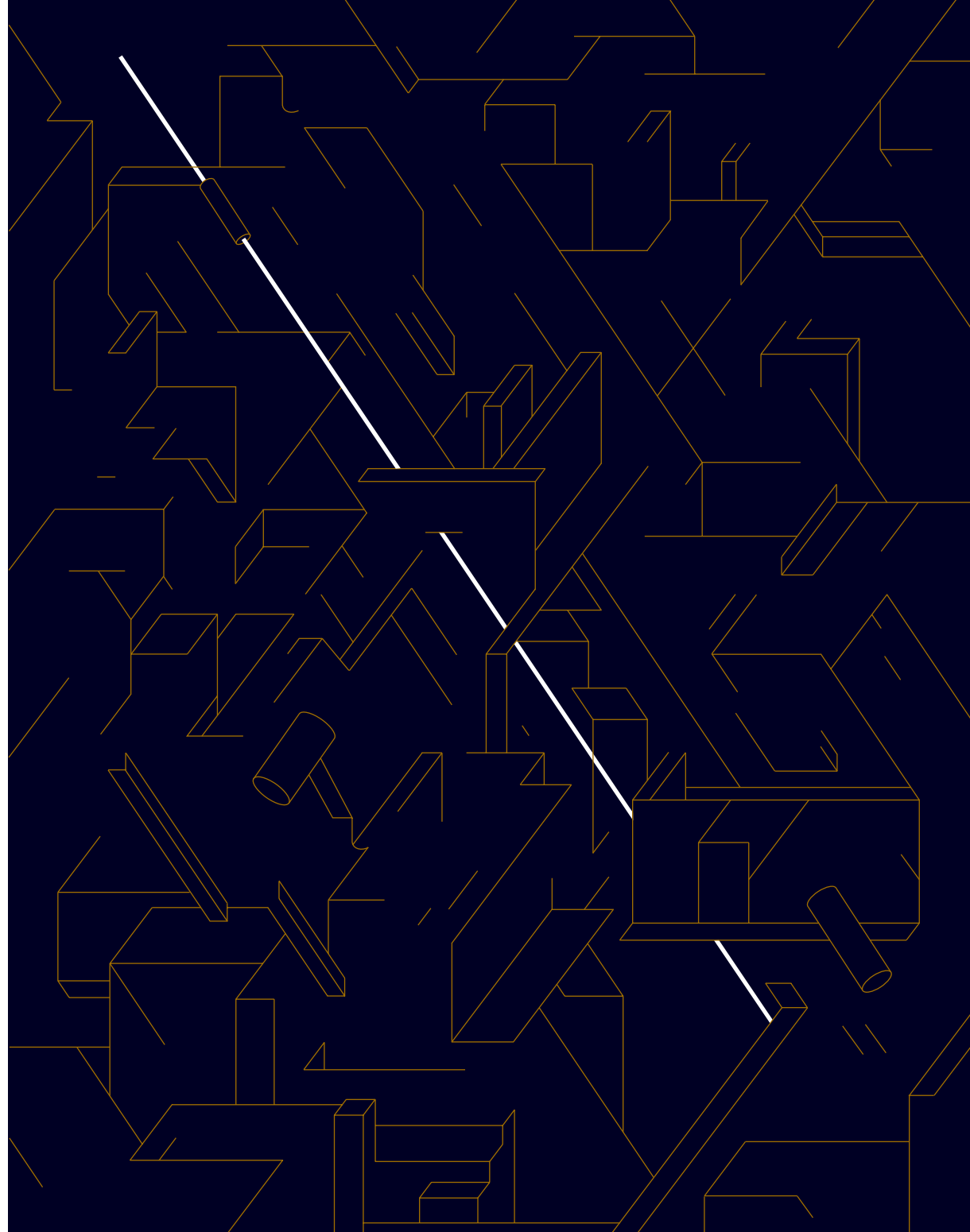
4. ИНТЕРРЕСОРНОМ САРАДЊОМ – коришћењем постојећих капацитета државне управе Републике Србије

Пројекти/програми у култури путем партнерских односа могу рачунати и на финансијска и друга средства (људске ресурсе, стручне и правне оквире) осталих ресора: туризма, привреде, спорта, дијаспоре, саобраћаја и многих других, како домаћих тако и међународних на свим нивоим авласти.

Да ли се они користе у довољној мери? Да ли су до сада поједини ресори препознавани као партнери култури? Који су проблеми који отежавају њихово партнерство?

Питања су бројна, а државна управа понекад уме да заличи на **лабиринт**. Да се у њему не би беспотребно лутало, потребне су бројне информације као и жеља и добра воља за његовим упознавањем.

Што се Министарства културе и информисања тиче, све додатне информације могу се наћи на сајту: www.kultura.gov.rs или позивом телефоном уз напомену, да (службеници) у Министарству културе и информисања Републике Србије, поред правника у Секретаријату и економиста у сектору за економско финансијске послове, у програмским секторима раде они службеници који долазе са уметничких и факултета друштвених наука: **Факултета драмских уметности, Факултета музичке уметности, Факултета ликовних и Факултета примењених уметности, са Филозофског и Филолошког факултета и Факултета политичких наука. Они су стручно оспособљени за посао који раде и стоје свим грађанима, а нарочито будућим професионалцима у култури на располагању.**

На самом крају, није на одмет указати и на делове закона који још ближе приказују правне оквире у којим култура Републике Србије треба да се развија.

ЗАКОН О КУЛТУРИ

Члан 1. – Овим законом утврђује се општи интерес у култури, начин остваривања општег интереса у култури и обављање културних делатности, права, обавезе и одговорности Републике Србије, аутономних покрајина и општина, градова и града Београда (у даљем тексту: јединица локалне самоуправе) у култури, као и услови за деловање свих субјеката у култури.

Начела културног развоја

Члан 3. – Република Србија стара се о остваривању општег интереса у култури и о спровођењу културне политике као скупа циљева и мера подстицања културног развоја који се заснива на следећим начелима:

- слобода изражавања у културном и уметничком стваралаштву;
- аутономија субјеката у култури;
- отвореност и доступност културних садржаја јавности и грађанима;
- уважавање културних и демократских вредности европске и националне традиције и разноликости културног израза;
- интегрисање културног развоја у социо-економски и политички дугорочни развој демократског друштва;
- демократичност културне политике;
- равноправност субјеката у оснивању установа и других правних лица у култури и равноправност у раду свих установа и других субјеката у култури;
- децентрализација у одлучивању, организовању и финансирању културних делатности;
- подстицање културног и уметничког стваралаштва и очување културног и историјског наслеђа;
- подстицање одрживог развоја културне средине као интегралног дела животне средине.

Члан 4. – Аутономна покрајина стара се о спровођењу културне политике на својој територији и уређује питања од покрајинског значаја у области културе, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом.

Јединица локалне самоуправе стара се о задовољавању потреба грађана у култури на својој територији и уређује поједина питања од интереса за своје грађане, као и начин њиховог остваривања, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом.

Члан 5. – Национални савети националних мањина старају се о спровођењу културне политике националне мањине и, у складу са законом, учествују у процесу одлучивања или сами одлучују о појединим питањима везаним за своју културу, оснивају установе културе и друга правна лица у култури.

Општи интерес у култури

Члан 6. – Општи интерес у култури обухвата:

- стварање могућности за интензиван и усклађен културни развој;
- стварање услова за подстицање културног и уметничког стваралаштва;
- истраживање, заштиту и коришћење културних добара;
- финансирање текућих расхода и издатака и остваривање програма установа културе чији је оснивач Република Србија;
- програме и пројекте установа културе, удружења у култури и других субјеката у култури који својим квалитетом доприносе развоју културе и уметности;
- откривање, стварање, проучавање, очување и представљање српске културе и културе националних мањина у Републици Србији;
- обезбеђивање услова за доступност културног наслеђа јавности;
- истраживање, очување и коришћење добара од посебног значаја за културу и историју српског народа, која се налазе ван територије Републике Србије;
- подстицање и помагање културних израза који су резултат креативности појединаца, група и друштава Срба у иностранству;
- подстицање међународне културне сарадње;
- подстицање стручних и научних истраживања у култури;
- ширење и унапређивање едукације у области културе;
- подстицање примене нових технологија у култури, нарочито информационих технологија и дигитализације;
- изградња јединственог библиотечко-информационог система и матичне функције у библиотечкој делатности;
- изградња јединственог информационог система у области заштите културних добара;
- подстицање младих талената у области културног и уметничког стваралаштва;
- стварање услова за подстицање самосталног културног и уметничког стваралаштва;
- подстицање аматерског културног и уметничког стваралаштва;

- подстицање дечијег стваралаштва и стваралаштва за децу и младе у култури;
- подстицање културног и уметничког стваралаштва особа са инвалидитетом и доступности свих културних садржаја особа са инвалидитетом;
- подстицање тржишта уметничких дела, спонзорисања, меценарства и донаторства у култури;
- друга питања утврђена законом као општи интерес у области културе.

Средства за остваривање општег интереса у култури обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Члан 7. – Аутономна покрајина, у циљу спровођења културне политике на својој територији, у оквиру права и обавеза утврђених Уставом и законом, а у складу са Стратегијом развоја културе Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија), доноси програм развоја културе за који се средства за финансирање обезбеђују у буџету аутономне покрајине.

Јединица локалне самоуправе, у циљу старања о задовољавању потреба грађана у култури на својој територији, доноси план развоја културе у складу са законом и Стратегијом, а за који се средства за финансирање обезбеђују у буџету јединице локалне самоуправе.

Културна делатност и области културне делатности

Члан 8. – Културном делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови нарочито у следећим областима:

- истраживање, заштита и коришћење културног наслеђа;
- библиотечко-информационе делатности;
- књига и књижевност (стваралаштво, издаваштво, књижарство, преводилаштво);
- музика (стваралаштво, продукција, интерпретација);
- ликовне и примењене уметности, визуелне уметности и архитектура;
- сценско стваралаштво и интерпретација (драма, опера, балет и плес);
- кинематографија и аудио-визуелно стваралаштво;
- уметничка фотографија;
- дигитално стваралаштво и мултимедији;
- научноистраживачке и едукативне делатности у култури;
- остала музичка, говорна, артистичка и сценска извођења културних програма.

Уметничком делатношћу, у смислу овог закона, сматрају се послови у областима из става 1. тач. 3–8. овог члана.

Члан 9. – Културну делатност могу обављати домаћа и страна физичка и правна лица, на начин и под условима прописаним законом.

Финансирање културних програма и пројеката

Члан 10. – Средства за финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката, као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у појединим областима културне делатности, обезбеђују се у буџету Републике Србије, буџету аутономне покрајине и буџету јединице локалне самоуправе, у складу са законом.

Културни програми и пројекти установа културе и других субјеката у култури финансирају се и из прихода остварених обављањем делатности, од накнада за услуге, продајом производа, уступањем ауторских и сродних права, од легата, донација, спонзорстава и на други начин, у складу са законом.

Члан 11. – Финансирање или суфинансирање културних програма и пројеката као и уметничких, односно стручних и научних истраживања у култури, врши се на основу јавног конкурса, ако овим законом није друкчије одређено.

Конкурси из става 1. овог члана расписују се за сваку наредну буџетску годину најкасније до 1. октобра текуће године.

Такође, прилика је да се прикаже већ поменути део **Закона о буџетском систему** (последњи је донет за 2014. годину и примењује се од 1. марта 2014. године), а који се односи на **буџетски календар**:

Члан 31:

„Поступак припреме и доношења буџета и финансијских планова организација за обавезно социјално осигурање извршава се према буџетском календару, и то:

1) Календар за ниво Републике Србије:

- (1) *15. фебруар* – министар даје инструкцију за предлагање приоритетних области финансирања за буџетске кориснике које укључују и средњорочне приоритете јавних инвестиција;
- (2) *15. март* – директни корисници средстава буџета Републике Србије на основу инструкције из подтачке (1) ове тачке достављају Министарству предлоге за утврђивање приоритетних области финансирања за буџетску и наредне две фискалне године;
- (3) *15. април* – министар у сарадњи са министарствима и институцијама надлежним за економску политику и привредни систем доставља Влади на претходно разматрање Фискалну стратегију, која садржи економску и фискалну политику Владе са пројекцијама за буџетску и наредне две фискалне године;

(4) *25. април* – Влада даје сагласност министру да припреми нацрт Фискалне стратегије која садржи конкретне одлуке о приоритетним областима финансирања, које обухватају и средњорочне приоритете јавних инвестиција;

(5) *30. април* – министар доставља нацрт Фискалне стратегије Фискалном савету;

(6) *15. мај* – Фискални савет даје мишљење о нацрту Фискалне стратегије;

(7) *1. јун* – министар доставља Влади предлог Фискалне стратегије на усвајање;

(8) *15. јун* – Влада усваја Фискалну стратегију и доставља је Народној скупштини на разматрање, као и локалној власти;

(9) *30. јун* – Народна скупштина доставља Влади коментаре и препоруке у вези са Фискалном стратегијом;

(10) *5. јул* – министар доставља упутство за припрему нацрта буџета Републике Србије;

(11) *5. јул* – министар доставља упутство за припрему одлуке о буџету локалној власти, као и Фискалну стратегију организацијама за обавезно социјално осигурање;

(12) *1. септембар* – директни корисници средстава буџета Републике Србије и организације за обавезно социјално осигурање достављају предлог средњорочног и финансијског плана Министарству;

(13) *1. октобар* – Влада, на предлог министра, усваја ревидирану Фискалну стратегију, са информацијама о финансијским и другим ефектима нових политика, узимајући у обзир после 15. априла ажурирани макроекономски оквир;

(14) *5. октобар* – Влада доставља Народној скупштини ревидирану Фискалну стратегију;

(15) *15. октобар* – министар доставља Влади нацрт закона о буџету Републике Србије, нацрте одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање са финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање;

(16) *1. новембар* – Влада усваја предлог закона о буџету Републике Србије и доставља га Народној скупштини, заједно са предлозима одлука о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање и финансијским плановима организација за обавезно социјално осигурање;

(17) *15. децембар* – Народна скупштина доноси закон о буџету Републике Србије и одлуке о давању сагласности на финансијске планове организација за обавезно социјално осигурање;

2) Календар буџета локалне власти:

- (1) 1. август – локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему нацрта буџета локалне власти;
- (2) 1. септембар – директни корисници средстава буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године;
- (3) 15. октобар – локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти;
- (4) 1. новембар – надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштине локалне власти;
- (5) 20. децембар – скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти;
- (6) 25. децембар – локални орган управе надлежан за финансије доставља министру одлуку о буџету локалне власти.

Рокови из става 1. овог члана представљају крајње рокове у буџетском календару.

Достављање предлога закона о буџету Републике Србије и предлога одлуке о буџету локалне власти...”.

МЕЂУНАРОДНА ДОКУМЕНТА

Уједињене нације

Конвенција о заштити светске културне и природне баштине

Генерална конференција Организације уједињених нација за просвету, науку и културу, на свом XVII заседању одржаном у Паризу од 17. октобра до 21. новембра 1972. године,

констатујући да културној баштини и природној баштини све више прети уништење, не само услед класичних узрока пропадања, већ и због промена у друштвеном и економском животу које отежавају ситуацију уношењем нових феномена оштећења и разарања,

сматрајући да оштећење или нестанак сваког примерка културне или природне баштине представља осиромашење баштине свих народа света,

сматрајући да заштита те баштине на националном плану често бива непотпуна због обимности средстава која су за њу потребна и недостатка економских, научних и техничких средстава у земљи где се налази објекат који треба заштитити,

напомињући да се у Уставу УНЕСКА предвиђа да ће Организација помагати на одржавању, напретку и ширењу знања, водећи бригу о одржавању и заштити баштине целог света и дајући у том циљу потребне препоруке заинтересованим нацијама за међународне конвенције,

сматрајући да су постојеће међународне конвенције, препоруке и резолуције о културним и природним добрима доказ тога од коликог је значаја за све народе света очување тих јединствених и незамењивих добара, без обзира на то којој земљи припадају,

сматрајући да су извесна добра културне и природне баштине од изузетног значаја и да их стога треба заштитити као део опште баштине целог човечанства,

сматрајући да је, с обзиром на величину и озбиљност нових опасности које им прете, цела међународна заједница дужна да учествује у заштити оне културне

и природне баштине која има изузетну универзалну вредност, указивањем колективне помоћи која, не замењујући акцију заинтересоване државе, представља ефикасну допуну исте,

сматрајући да је у ту сврху неопходно усвојити нове одредбе у форми конвенције, на основу којих ће се успоставити ефикасан систем колективне заштите културне и природне баштине од изузетне опште вредности, организован на трајној основи и у складу са модерним научним методама,

одлучивши на XVI заседању да ће то питање бити предмет једне међународне конвенције, Уједињене нације

усваја, 16. XI 1972. године, *Конвенцију о заштити светске културне и природне баштине*.

Конвенција о заштити и унапређењу разноликости културних израза

Генерална конференција Организације Уједињених нација за образовање, науку и културу, која се састала у Паризу од 3. до 21. октобра 2005. године, на свом тридесет трећем заседању,

потврђујући да је културна разноликост својствена човечанству;

свесна да културна разноликост обликује заједничко наслеђе човечанства и да је треба неговати и чувати за добробит свих;

свесна да културна разноликост ствара богат и разноврстан свет, повећавајући могућности избора и негујући људске способности и вредности, и да стога представља главни покретач одрживог развоја заједница, народа и нација;

подсећајући да је културна разноликост, која доживљава процват у оквиру демократије, толеранције, социјалне правде и узајамног поштовања међу народима и културама, неопходна за мир и безбедност на локалном, државном и међународном нивоу;

величајући значај културне разноликости за пуно остварење људских права и основних слобода прокламованих у Универзалној декларацији о људским правима и другим универзално признатим документима;

наглашавајући потребу укључивања културе као стратешког елемента у државне и међународне развојне политике, као и у међународну сарадњу у области развоја, узимајући у обзир и Миленијумску декларацију Уједињених нација (2000.), са посебним нагласком на смањење сиромаштва;

увиђајући да култура поприма различите облике у времену и простору и да је та

разноликост отелотворена у јединствености и мноштву идентитета и културних израза друштава и заједница који сачињавају човечанство,

препознајући важност традиционалних знања као извора нематеријалног и материјалног богатства, а посебно системе знања аутохтоних народа и њиховог позитивног доприноса одрживом развоју, као и потребу за њиховом адекватном заштитом и унапређењем,

препознајући потребу да се предузму мере заштите разноликости културних израза, укључујући њихове садржаје, нарочито у околностима где прети могућност да они нестану или озбиљно ослабе;

наглашавајући важност културе за друштвену кохезију уопште, а посебно њен потенцијал за унапређење положаја и улоге жена у друштву;

свесна да се културна разноликост учвршћује слободним протоком идеја, и да се обогаћује сталном разменом и интеракцијом међу културама;

поново потврђујући да слобода мишљења, изражавања и информисања, као и разноликост медија, омогућавају процват културних израза у оквиру друштава

препознајући да разноликост културних израза, укључујући традиционалне културне изразе, јесте значајан фактор који дозвољава појединцима и народима да изразе и поделе са другима своје идеје и вредност;

подсећајући да је језичка разноликост темељни чинилац културне разноликости, и реафирмишући кључну улогу образовања у заштити и унапређењу културних израз;

узимајући у обзир важност виталности култура, посебно за особе које припадају мањинама и аутохтоним народима, која се манифестује у њиховој слободи стварања, дифузије и дистрибуције традиционалних културних израза, као и такав начин приступа који би фаворизовао њихов сопствени развој;

наглашавајући виталну улогу културне интеракције и стваралаштва, које поткрепљују и обнављају културне изразе, и јачају улогу оних који раде на развоју културе у сврху општег друштвеног напретка;

препознајући важност права на интелектуалну својину ради подршке онима који учествују у културном стваралаштву;

уверене да културне активности, добра и услуге имају двоструку природу, како економску, тако и културну, пошто су носиоци идентитета, вредности и значења, и да се не смеју третирати као да имају једино комерцијалну вредност;

напомињући да процеси глобализације, олакшани брзим развојем информационих

и комуникационих технологија, стварају повољне услове за развијенију интеракцију међу културама и да, такође, представљају изазов за културну разноликост, нарочито у погледу опасности стварања неравнотеже између богатих и сиромашних земаља;

свесна да је Унеску додељен посебан мандат да осигура поштовање разноликости култура и препоручи такве међународне споразуме какви би могли бити неопходни за унапређење слободног протока идеја путем речи и слике;

позивајући се на располагање међународним инструментима, усвојеним од стране Унеска, који се односе на културну разноликост и на остваривање људских права, а нарочито на Универзалну декларацију о културној различитости из 2001. године

усваја 20. октобра 2005. године, *Конвенцију о заштити и унапређењу разноликости културних израза*.

За потребе ове конвенције дефинисани су следећи појмови/изрази:

КУЛТУРНА РАЗНОЛИКОСТ – обухвата мноштво начина на које културе група и друштва налазе свој израз. Ови изрази се преносе унутар и између група и друштава. Културна разноликост се манифестује не само кроз различите начине којима се културно наслеђе човечанства изражава, увећава и преноси као разноликост културних израза, већ и кроз различите начине уметничког стваралаштва, продукције, дифузије и дистрибуције и уживања у културним изразима, без обзира на коришћена средства и технологије.

КУЛТУРНИ САДРЖАЈ – има симболичко значење, уметничку димензију и културне вредности које произлазе из културних идентитета или их изражавају.

КУЛТУРНИ ИЗРАЗИ – су они изрази који су резултат креативности појединаца, група и друштава, који имају културни садржај.

КУЛТУРНЕ ДЕЛАТНОСТИ, ДОБРА И УСЛУГЕ – обухватају оне делатности, добра и услуге које имају одређени квалитет, употребу или сврху, садрже или преносе културне изразе, без обзира на комерцијалну вредност коју могу да имају. Културне делатности могу да буду саме себи циљ, или могу да доприносе стварању културних добара и услуга.

КУЛТУРНЕ ИНДУСТРИЈЕ – подразумевају индустрије које производе и дистрибуирају културна добра и услуге.

КУЛТУРНА ПОЛИТИКА И МЕРЕ – подразумева оне политике и мере које су у вези са културом, било на локалном, националном, регионалном или међународном нивоу, које су усредсређене на културу као такву, или им је намена да утичу на културне изразе појединаца, група или друштава, укључујући стварање, продукцију, дистрибуцију, дифузију и приступ културним делатностима, добрима и услугама.

ЗАШТИТА – подразумева усвајање мера које имају за циљ очување, обезбеђивање и промоцију разноликости културних израза.

ЗАШТИТИТИ – значи применити такве мере.

ИНТЕРКУЛТУРАЛНОСТ – се односи на постојање и равноправну интеракцију различитих култура, као и на могућност стварања, кроз дијалог и узајамно поштовање, заједничких, али не јединствених културних израза.

Државе потписнице у даљем тексту овог документа договориле су се да циљеви Конвенције буду:

- заштита и унапређење разноликости културних израза;
- стварање услова за напредак и слободну интеракцију култура на узајамно користан начин;
- подстицање дијалога међу културама ради обезбеђивања уравнотежене и интензивније културне размене у свету у прилог поштовања међу културама и културе мира;
- неговање интеркултуралности ради развоја културне интеракције у духу изградње мостова међу народима;
- унапређење поштовања разноликости културних израза и ширење свести о њеној вредности на локалном, државном и међународном нивоу;
- изнова потврђивање важности повезаности културе и развоја у свим земљама, нарочито у земљама у развоју, и охрабривање напора предузетих на државном и међународном плану ради препознавања истинске вредности те повезаности;
- одавање признања посебној улози културних делатности, добара и услуга као носиоцима идентитета, вредности и смисла;
- изнова потврђивање суверености права држава да се придржавају, усвајају и спроводе политике и мере које сматрају прикладним за заштиту и промоцију разноликости културних израза на својим територијама;
- ојачавање међународне сарадње и солидарности у духу партнерства, нарочито зарад увећања способности земаља у развоју у погледу заштите и промовисања разноликости културних израза.

Савет Европе

Документ под називом **Бела књига о интеркултурном дијалогу – Живети заједно као једнаки у достојанству**, усвојили су министри спољних послова у Савету Европе на 118. министарској седници у Стразбуру, 7. маја 2008. године.

Бела књига о интеркултурном дијалогу углавном употребљава терминологију коју је усвојио Савет Европе и друге међународне институције.

ИНТЕРКУЛТУРНИ ДИЈАЛОГ се односи на отворену и достојанствену размену мишљења између појединаца, група различитог етничког, културног, верског и лингвистичког порекла и наслеђа, уз заједничко разумевање и уважавање. Присутан је на свим нивоима – у оквиру једног друштва, између више друштава, и између Европе и остатка света.

МУЛТИКУЛТУРАЛИЗАМ подразумева конкретан политички приступ, док термини културна разноликост и мултикултуралност одређују искуствену чињеницу о постојању различитих култура које могу заједно да се нађу на одређеном простору или у оквиру једног друштва.

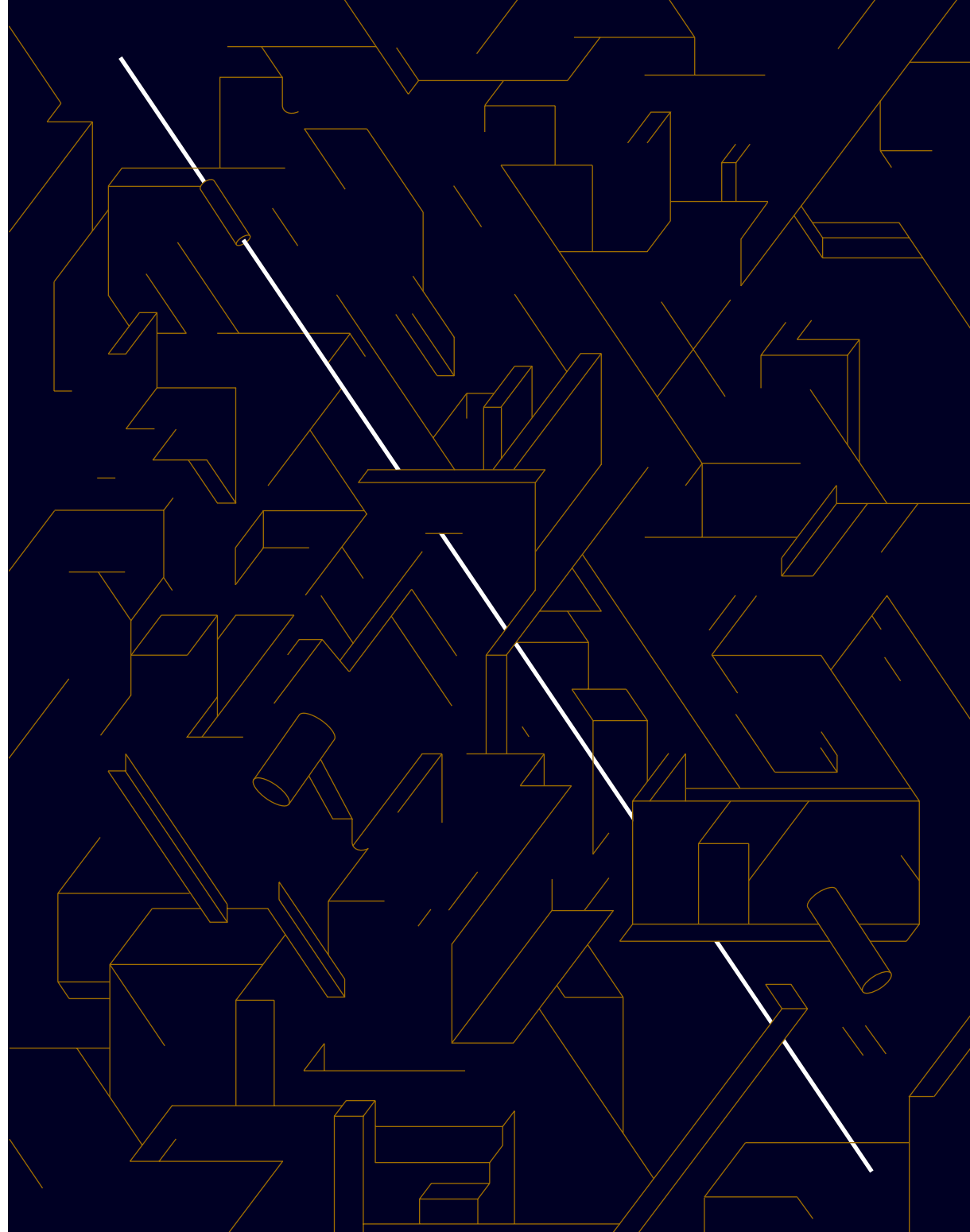
СОЦИЈАЛНА КОХЕЗИЈА је способност друштва да обезбеди добробит свим својим члановима уз минимално истицање различитости и без поларизације. Кохезионо друштво је заједница у којој се сви слободни појединци међусобно ослањају једни на друге и остварују заједничке циљеве демократским средствима.

ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ су све групе и појединци мањинског или већинског порекла који имају одређену улогу и своје интересе (заинтересованост) у интеркултурном дијалогу; пре свега, то су креатори политике у владама и скупштинама на свим нивоима власти, организације цивилног друштва, емигрантске и верске заједнице, културне организације, медији, новинари и социјални партнери.

ЈАВНА ВЛАСТ подразумева државну владу и све политичке и административне органе на централном, регионалном и локалном нивоу власти.

ИНТЕГРАЦИЈА (социјална интеграција, инклузија) подразумева двосмерни процес и способност да људи живе заједно уважавајући достојанство сваког појединца, опште добро, плурализам, разноликост, ненасиље, солидарност, као и способност да учествују у друштвеном, културном, економском и политичком животу.

МЕРЕ ПОЗИТИВНЕ АКЦИЈЕ треба да надокнаде губитке настале услед нечијег расног или етничког порекла, пола и слично, имају циљ да снажно и успешно подрже једнакост, као и да омогуће да сви подједнако уживају у једнаким људским правима. Не постоји међународно усаглашена дефиниција појма мањине. У контексту Беле књиге, термин се односи на одређена лица, која су бројчано мања од већинске популације и која носе различит идентитет, пре свега етнички, верски или говоре својим језиком. За њих је усвојен Акциони програм на Светском самиту друштвеног развоја одржаном 1995. године.

Корисни линкови и адресар државне управе Републике Србије:

Уједињене нације

www.un.org

Савет Европе, Канцеларија у Београду

www.coe.org.rs

Делегација Европске уније у Београду

www.europa.rs

Именик Владе Републике Србије

Влада Републике Србије

Београд, Немањина 11

тел.(центра): +381 11 3614-621

Кабинет председнице Владе

Београд, Немањина 11

тел/факс: +381 11 3620-115

predsednikvlade@gov.rs

Кабинет првог потпредседника Владе и министра спољних послова

Београд, Немањина 11

тел/факс: +381 11 3617-586

www.msp.gov.rs

press@mfa.gov.rs

Кабинет потпредседника Владе и министра унутрашњих послова

Београд, Булевар Михајла Пупина 2

тел: +381 11 306-2000 локал: 2601

www.mup.gov.rs

info@mup.gov.rs

Кабинет потпредседника Владе и министра трговине, туризма и телекомуникација

Београд, Булевар Михајла Пупина 2

тел: +381 11 3113-432; факс: +381 11 3114-650

potpredsednik@mtt.gov.rs

www.mtt.gov.rs

**Кабинет потпредседнице Владе и министарке грађевинарства,
саобраћаја и инфраструктуре**

Београд, Немањина 11
тел/факс: +381 11 3619-833
kabinet@mgsi.gov.rs
www.mgsi.gov.rs

Канцеларија за сарадњу с медијима

Београд, Немањина 11/Булевар Михајла Пупина 2
www.kzsm.gov.rs
kontakt@gov.rs

Одељење за интернет

Београд, Булевар Михајла Пупина 2
тел: +381 11 3139-977, +381 11 3139-988, +381 11 3139-986, +381 11 3014-213
факс: +381 11 3139-985
www.kzsm.gov.rs
www.srbija.gov.rs
office@srbija.gov.rs

Прес служба

Београд, Немањина 11
тел: +381 11 3617-709, +381 11 3617-710, +381 11 3617-730
факс: +381 11 3617-697, +381 11 3617-706
www.kzsm.gov.rs
press@gov.rs

Министарства Владе Републике Србије

Министарство спољних послова

Београд, Кнеза Милоша 24-26
тел: +381 11 306-8000, +381 11 3616-333; факс: 3618-366
www.mfa.gov.rs
mfa@mfa.rs

Министарство унутрашњих послова

Београд, Булевар Михајла Пупина 2
тел: +381 11 306-2000 локал: 2601
www.mup.gov.rs
info@mup.gov.rs

Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Београд, Булевар Михајла Пупина 2
тел: +381 11 3113-432; факс: +381 11 3114-650
www.mtt.gov.rs
kabinet@mtt.gov.rs

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

Београд, Немањина 22-26
тел: +381 11 3614-652; факс: +381 11 3616- 521
www.mgsi.gov.rs
kabinet@mgsi.gov.rs

Министарство финансија

Београд, Кнеза Милоша 20
тел: +381 11 3613-245; +381 11 3642-600
www.mfin.gov.rs
press@mfin.gov.rs

Министарство привреде

Београд, Кнеза Милоша 20
тел: +381 11 3642-600; факс: +381 11 3642-705
www.privreda.gov.rs
press@privreda.gov.rs

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

Београд, Немањина 22-26
тел: +381 11 260-79-60, +381 11 3612-197; факс: +381 11 260-79-61
www.mpzss.gov.rs
office@minpolj.gov.rs

Министарство заштите животне средине

Београд, Омладинских бригада 1
тел: +381 11 3131-357; факс: +381 11 3131-394
www.ekologija.gov.rs
info@eko.minpolj.gov.rs

Министарство рударства и енергетике

Београд, Немањина 22-26
тел: +381 11 3604-403; факс: +381 11 3616-603
www.mre.gov.rs
kabinet@mre.gov.rs

Министарство правде

Београд, Немањина 22-26
тел/факс: +381 11 785-8000
www.mpravde.gov.rs
kontakt@mpravde.gov.rs

Министарство државне управе и локалне самоуправе

Београд, Бирчанинова 6
тел: +381 11 362-0146, +381 11 361-3654
www.mduls.gov.rs
kabinet@mduls.gov.rs

Министарство одбране

Београд, Бирчанинова 5
тел: +381 11 3006-311; факс: +381 11 3006-062
www.mod.gov.rs
info@mod.gov.rs

Министарство за европске интеграције

Београд, Немањина 34
тел: +381 11 3061-100, +381 11 3061-102, +381 11 3061-103; факс: +381 11 3061-110
www.mei.gov.rs
office@mei.gov.rs

Министарство просвете, науке и технолошког развоја

Београд, Немањина 22-26
тел: +381 11 3616-489; факс: +381 11 3616-491
www.mpn.gov.rs
kabinet@mpn.gov.rs

Министарство здравља

Београд, Немањина 22-26
тел: +381 11 3616-251, +381 11 3614-890; факс: +381 11 2656-548
www.zdravlje.gov.rs
kabinet@zdravlje.gov.rs

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Београд, Немањина 22-26 тел: +381 11 3038-661
www.minrzs.gov.rs
press@minrzs.gov.rs

Министарство омладине и спорта

Београд, Булевар Михајла Пупина 2
тел: +381 11 3130-912, +381 11 3117-099; факс: +381 11 3130-915
www.mos.gov.rs
sekretariat.mos@mos.gov.rs

Министарство културе и информисања

Београд, Влајковићева 3
тел/факс: +381 11 3398-172, +381 11 3398-811
www.kultura.gov.rs
kabinet@kultura.gov.rs

Министар без портфеља задужен за демографију и популациону политику

Београд, Булевар Михајла Пупина 2а
тел: +381 11 2140-318; факс: +381 11 2145-738
www.mdpp.gov.rs
kabinet@mdpp.gov.rs

Министар без портфеља задужен за регионални развој и координацију рада јавних предузећа

Београд, Булевар Михајла Пупина 2
тел: +381 11 3112-282; +381 11 2673-027
www.mbpr.gov.rs
kabinet@mbpr.gov.rs

Министар без портфеља задужен за иновације и технолошки развој

Београд, Немањина 11
тел: +381 11 3621-537
www.inovacije.gov.rs
kabinet@mbpi.gov.rs

Канцеларије и управе Владе Републике Србије**Канцеларија за управљање јавним улагањима**

Београд, Немањина 11
тел: +381 11 3617-737; +381 11 3617-584; факс: +381 11 3617-737
www.pim.gov.rs
www.obnova.gov.rs
press@obnova.gov.rs

Канцеларија за Косово и Метохију

Београд, Булевар Михајла Пупина 2
тел: +381 11 3111-019
www.kim.gov.rs
press@kim.gov.rs

Канцеларија за људска и мањинска права

Београд, Булевар Михајла Пупина 2
тел: +381 11 3114-528; факс: +381 11 3117-607
www.ljudskaprava.gov.rs
kabinet@ljudskaprava.gov.rs

Канцеларија за ревизију система управљања средствима Европске уније

Београд, Немањина 11

тел: +381 11 3639-951, факс: +381 11 3639-979

www.aa.gov.rs

kancelarija@aa.gov.rs

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом

Београд, Булевар Михајла Пупина 2

тел: +381 11 3113-895, +381 11 3113-859; факс: +381 11 3111-702

www.civilnodrustvo.gov.rs

office@civilnodrustvo.gov.rs

Канцеларија за информационе технологије и електронску управу

Београд, Немањина 11

тел: +381 11 3340 737

www.ite.gov.rs

kancelarija@ite.gov.rs

Канцеларија Националног савета за координацију сарадње са Руском Федерацијом и Народном Републиком Кином

Београд, Васе Чарапића 20

тел: +381 11 263-0101

www.knsrk.gov.rs

kancelarija@knsrk.gov.rs

Управа за сарадњу са дијаспором и Србима у региону

Београд, Кнеза Милоша 24-26

тел: 3202-900; факс: 2636-815

www.dijaspora.gov.rs

info@dijaspora.gov.rs

Управа за сарадњу с црквама и верским заједницама

Београд, Булевар Михајла Пупина 2

тел: +381 11 3112-811; факс: +381 11 3113-527

www.ver.gov.rs

kabinet@ver.gov.rs

Законска акта могу се наћи на интернет презентацији **Народне скупштине Републике Србије**: www.parlament.gov.rs

О ДЕСКУ КРЕАТИВНА ЕВРОПА СРБИЈА

Деск Креативна Европа Србија је имплементационо тело програма Креативна Европа, главног програма Европске уније за подршку пројектима у култури и аудиовизуелним делатностима, оформљен у оквиру Министарства културе и информисања Републике Србије. Задатак Деска је информисање шире и културне јавности о програму Креативна Европа, те пружање подршке установама културе и организацијама цивилног друштва у Републици Србији које желе да обезбеде учешће у програму Креативна Европа.

У оквиру Деска Креативна Европа Србија, Култура деск Србија имплементира потпрограм Култура, а МЕДИА деск Србија имплементира потпрограм МЕДИА. На територији Аутономне покрајине Војводине потпрограм Култура спроводи Антена канцеларија, основана у оквиру Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

У циљу повећања броја учесника из Србије Деск Креативна Европа Србија, континуирано организује: семинаре, обуке и друге едукативне активности којима се преносе знања и вештине неопходне за конкурисање за финансијску подршку; конференције из области културне политике и менаџмента у култури; пројекте анимације потенцијалних апликаната из Републике Србије; промоције програма Креативна Европа и других европских програма; различите врсте пројеката који се тичу развоја публице, развоја каријера, савремених пословних и програмских модела, као и других приоритета програма Креативна Европа; представљање успешних пројеката из Србије, региона и Европе; истраживачке пројекте чији је циљ унапређење домаћег културног система и међународне сарадње; издавање публикација о програму Креативна Европа и активностима Деска Креативна Европа Србија у циљу промоције програма и олакшавања процеса конкурисања домаћим културним организацијама.

www.kreativnaevropa.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

342.518(497.11)(036)

354.34(497.11)(036)

ЈОВАНОВИЋ, Ћурђијана, 1966-

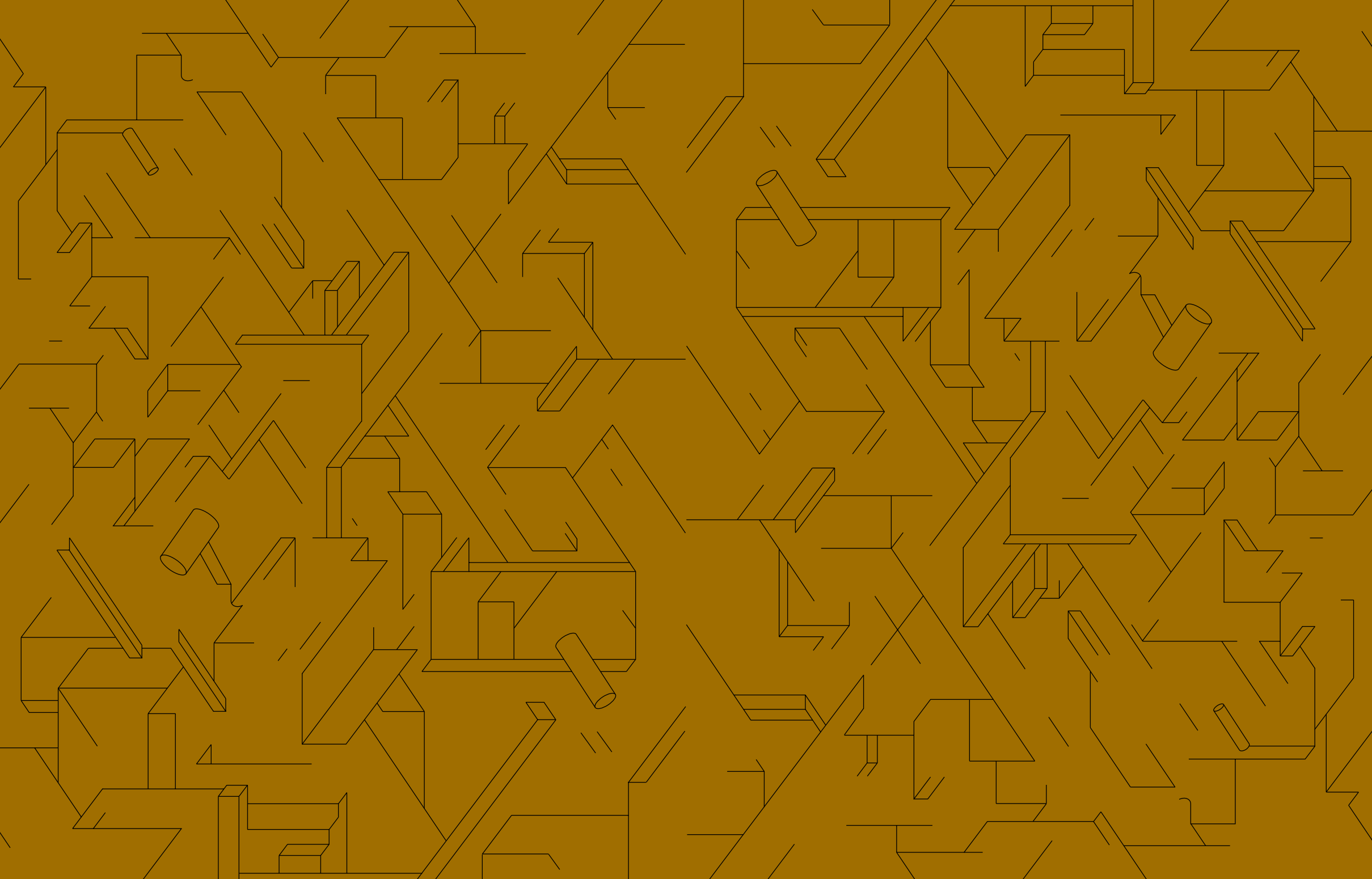
Водич кроз лавиринт државне управе : за будуће професионалце
у култури / Ћурђијана Јовановић. - 2. изд. - Београд : Министарство
културе и информисања, Деск Креативна Европа Србија, 2019
(Београд : Стандард 2). - 79 стр. ; 21 cm

Тираж 1.000.

ISBN 978-86-85033-40-7

а) Србија. Министарство културе и информисања — Водичи б)
Државна управа — Србија — Водичи

COBISS.SR-ID 276099084

Водич кроз лавиринт државне управе за будуће професионалце у култури намењен је првенствено будућим професионалцима у култури који су образовање стекли на уметничким факултетима, али и свим заинтересованим чија је намера да своје креативне потенцијале и пројекте развију и реализују у области културе.

Садржај Водича односи се на онај сегмент реализације пројеката у култури – правни и процедурални оквир – који је подједнако значајан колико и сам концепт пројекта. Познавање тог оквира посебно је важан младим професионалцима који због недовољног познавања правила функционисања система државне управе, могу правити пропусте у конципирању и реализацији пројеката.

Узимајући у обзир чињеницу да образовни систем Републике Србије ни на једном нивоу, сем у оквирима правне струке, нема едукативне програме који се односе на упознавање система државне управе, права и обавеза појединца, овај Водич је настао с намером да се будућим професионалцима у култури појасне и приближе основе постојећег механизма државне управе који се односе на културу, у циљу њеног развоја и унапређења.

